

Nerodnina mesečno
25 Din, za izozem-
stvo 40 Din — no-
deljska izdaja ce-
loletne 96 Din, za
izozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SCLOVENECE

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva b, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

K praškemu katoliškemu shodu

V dneh jugoslovanskega evharističnega kongresa v Ljubljani, ki je zajel vsa naša srca in duše, nismo pomislili, da so se prav v teh dneh zbirali tudi vsi češki katoličani ob oltarju sv. Rešnjega Telesa na ogromnem Svetovavlaškem trgu pod zastavo sv. Vavla.

Ko zdaj gledamo uspehe pravkar končanega prvega shoda vseh katoličanov, ki biva v mejah češkoslovaške države, tako Čehov kot Slovakov, Poljakov, Ukrajincev, Nemcev in Madžarov, ki jih je zajela skupna ideja katoličanstva in jih združila v eno telo, v katoliško cerkveno občestvo, moramo pomisliti na borbe, ki so jih ti katoličani bojevali v državi, njim od vsega početka nenaklonjeni. V spominu nam je še, kako so ob osvobojenju pred 17. leti mase ljudstva zahtevale odpad od Rima, kako so v množicah uhajali v narodno cerkev in brezverstvo, kako so barbari podirali prelepi kip Matere božje pred Týnsko cerkvijo in na njegovo mesto postavili Husov spomenik, simbol svojega odpada. Priča smo bili, da so za vsenarodni praznik proglasili dan Husove smrti kljub protestu katoličanov ter da je vsa ta protikatoliška gibanja javno podpirala vlada, ki ni skrivala svojega svobodomiselnega nazora. Vsa češkoslovaška kultura je bila postavljena na temelj čeških bratov, na husizem. Ali ni bil najprikljubnejši pisatelj Jirasek, ki je opisoval boje Žižkove, belogorski poraz ter ves češki katolicizem označil z imenom »temač«? Ali ni tedaj ljubljene svobodomiselnosti mladine Máchar pljuval na katoliško Cerkev, imenujoč jo »Strup iz Judeje«? Vse češko izobraženstvo je svoje najboljše moči črpalo iz humanističnega neuhodovniškega verstva Massarykovega, ki se je v obilni meri širilo tudi med Slovence.

In danes? Naj navedemo samo sodbo protestantovskega filozofa vseučiliškega profesorja dr. Emanuela Rádlja, ki jo je zapisal kot pozdrav katoliškemu shodu v »Křesťanské reviji«: »Gibanje za odpad od Cerkve je prav malo škodovalo katoličanstvu, ustanovitve nove narodne češkoslovaške cerkve ni nič spremenilo na svetovnem poslanstvu in teoretičnih temeljih katoliške veroizpovedi, svobodomiselnosti pokret pa povsem propada. Ljudje pri nas in drugod se zopet vračajo v Cerkev. Ko bi se danes razpravljalo o tem, ali naj se določi Husov dan za narodni praznik, bi ta predlog komaj da uspel v javnosti in parlamentu, kot je uspel v začetku našega republikanskega življenja.« Tako vidimo, da se je razmerje do katoličanstva v zadnjih povojnih letih odločno spremenilo. Tudi kultura je danes vsebolj katoliška: Durych je spremenil mnenje o belogorski bitki v leposlovju, mladi katoličani se navdušujejo ob »temnem« katoliškem baroku in velikih zgodovinar Pekač odkriva temelje predhusitskega svetovavlaškega katoličanstva, ki ga označuje za glavni osnovni temelj češki duši. Torej ne več husizem. Zanimivo je zato, da je letos ob priliki Massarykove 85. letnice prav ta Pekač govoril slavnostni govor v imenu staroslavne Karlove univerze.

Ko so se v dneh od 27. do 30. junija valile po praških ulicah ogromne množice vernih državljani — do pol milijona udeležencev navajajo češki listi — so bili tudi najbolj optimistični katoličani presenečeni. Shod, ki se je vršil pod geslom »Kristusu, Voditelju iz bede in stiske«, to je iz duhovne in gmotne, je združil privrkat v zgodovinski češke države, kar se ni še nikomur in nikdar in nobeni ideji posrečilo, vse češke katoličane najrazličnejših narodnosti v eno samo duhovno enoto v Kristusu Kralju. V krščanski ljubezni so padle vse meje, ki jih postavlja med narode poganske nacionalizem. Vsak narod je v svojem jeziku slavil Boga in razpravljaj, kako bi svojo kulturo gradil na katoliških temeljih. Kongres je pokazal, da so si češki katoličani povsem svesti svoje notranje povezanosti v duhu ter jih ne razdvajajo v teh globinah trenutne politične nasprotja. V tem smislu je imel katoliški shod v Pragi tudi največji državni pomen, kar je občutila tudi vsa vlada, ki je izredno podprla kongres: vse narodnosti so namreč s tem priznale Prago za svojo kulturno in državno središče. V veri je izvor vsake demokracije in zato ni čuda, da piše Prager Presse uvodnik v Massarykovim geslom »Jezus in ne Cezar!« — triumfalni dnevi vere in demokracije. In zato je pisalo v slavnostni številki glasilo katoličanov Lidové Listy, da se bo vršil kongres v »namenju soglasja Cerkve in države. Razumljivo je poudarjanje ministra dr. Beneša, da »pomeni ta shod v njegovih očeh konec pogajanj in dokončno ureditev modusa živendi, ki bo razmerje med Vatikanom in republiko za trajno uredil«, ter odgovor papeževskega legata, da »shod narodno enotnost duš in src še bolj utrdil in s tem podprl vlado«.

Morda je prav v poudarjanju takega političnega pomena katoliškega shoda v Pragi razlika med našim jugoslovanskim evharističnim kongresom, ki je bil zgolj in odločno verskega značaja. Češki kongres je bil namreč že v vsem početku zamišljen dvodelno: imel je namen versko poglobitev posameznikove osebnosti ter borbo za pravice katoličanov v državi. Tako so bila zborovanja namenjena kulturnemu prepovedu, velika evharistična molitev na Svetovavlaškem trgu ob sv. Hostiji pod 30 m visokim križem ter veličastna sv. daritev na Strachovskem Stadionu pa sta imeli izključno verski značaj in namen zbrati ves češki katoliški narod ob učeči Cerkvi, kjer se je čital v šestih jezikih značilni evangelij, ko Kristus govori Pilatu »Moje kraljestvo ni od tega sveta« in mu Pilat odgovarja »Torej si vendarle kralj!« In Kristusu Kralju — Voditelju je veljala vsa pralava.

Kardinal Hlond, ki se je udeležil praškega kongresa pred prihodom v Ljubljano, je podčrtal v Lidových Listech 30. junija še en pomen obeh kongresov, praškega in ljubljanskega, z besedami: »Veselim se teh proslav in njihovih vplivov, ker verujem v veliko poslanstvo, ki ga imajo izpolniti v Cerkvi slovanski narodi. Bogastvo slovanske duše ima v sebi neizmerno nprave zaloge za ves evropski svet, ki ga brani pred vzhodnim, zapadnim in rasnim paganismom. Ko bodo pokrivala razvaline velika polja zlaicizirane Evrope in ko se bodo razprostirala

Gil Robles mladi katoliški Španiji:

„Mi se revolucij ne bojimo . . .“

Na dveh taborih je istega dne prisegalo zvestobo kat. stranki 225.000 ljudi

(Od našega dopisnika.)

Barcelona, 2. julija.

Gil Roblesova katoliška stranka je te dni prvič javno pokazala, kaj pomeni kot politična moč v novi Španiji. Na dveh krajih je voditelj španskih katoličanov Gil Robles govoril ogromnim množicam in jim razvijal svoje bojevitve načrte za bodočnost.

»Dajte Roblesu vojsko, pa bo imel mir« so že zdavnaj svetovali modri politiki predsedniku republike in predsedniku vlade Lerrouxu. In res, prvi zadnji rekonstrukciji vlade je Gil Robles dobil vojno ministrstvo in takoj se je pokazalo po vsej državi, kako pametna je bila ta odločitev, kajti Roblesova politična stranka se je z vso silo etavila na razpolago notranji ureditvi države in je postala najbolj zvesta sodelavica Lerrouxa.

Vojni minister je napovedal dvoje ogromnih zborovanj, eno v Medini del Campo, drugo v Valenciji.

V Medini del Campo:

Gil Robles govori 40.000 lantom

V Medini del Campo je hotel govoriti pred vsem španski katoliški mladini. Prišla je v velikanskih množicah — uradne številke pravijo, da jih je bilo 50.000 — ter se postavila okrog oltarja, ki je bil postavljen sredi letališča. Gil Robles je prišel v letalu ter je s pravosodnim ministrom prisostoval sv. maši. Po službo božji se je vršilo javno zborovanje mladine, organizirane v »Action Popular« (ljudski akciji), ki jo vodi Gil Robles. Posebno navdušeno je bil sprejet Gil Robles sam, ki je med viharimi manifestacijami razvijal program španske mladine. »Marksistična levica zahteva od nas, da naj v par mesecih napravimo iz naše lepe španije nov paradiz«, je dejal. »pozabili pa so, da so oni sami v par tednih svojega gospodarstva iz prelepe španije napravili strašen pekel«.

Višek je doseglo navdušenje, ko je Gil Robles z obema rokama zgrabil za prapor stranke, ga dvignil visoko nad množicami ter jim zakričal, »da je sedaj organizacija ljudske akcije, predvsem pa pomladka ljudske akcije tako močna, da bo sama branila španijo, četudi bi vojska odpovedala«. To da tega se on ne boji, vojska je pod njegovim vodstvom zvesta, a ostala bo na področju, ki je njen. Ljudska akcija pa in njene mlade vrste bodo prevzele nalogo, da špansko domovino preuredijo po naukih križa in mladi rod, ki mu prisega zvestobo, je »zanj v okviru garancija za zadostno moč, da program tudi izpelje«. Ko je bil Gil Robles zakričal mladini »naj sledi svojim vodjem mirno in brez nervoznosti, saj vas peljemo skozi puščavo k svežim virom, ki vas bodo okrepčali«, je množico zajelo takšno navdušenje, da so morali govorniki tribuno zavarovati, sicer bi bila zmečkana.

V Valenciji

Gil Roblesu prisegajo 175.000

Iz Medine del Campo je Robles odletel v Valencijo, kjer ga je pričakovalo še mnogo večje presenečenje. Ljudska kmetska stranka je v Valenciji organizirala velikanski ljudski tabor. To je storila nalašč, ker je ravno v Valenciji Azana pred kratkim govoril 50.000 ljudem in si je domi-

šljeval, da je gospodar te pokrajine. Gil Roblesov tabor je dokazal, kdo je pravi gospodar te pokrajine, ko se je na njegov poziv po uradnih številkah odzvalo 175.000 pristavev stranke, ki so zasedli velikansko areno za bikoborbe. 50 posebnih vlakov je prišlo v Valencijo in nad 2000 avtobusov je parkiralo v predmestjih, potem ko so odločili pristave Roblesa.

Gil Robles, ki ima še štiri druge svoje pristave v sedanji vladi, je prišel v Valencijo z ministrom za delo, kjer je bil sprejet od prometnega, trgovskega in industrijskega ministra, ki se jim je z letalom pridružil še minister za pravosodje. Velikanska arena je bila okrog in okrog obdana od prepovedi organizacij ljudske stranke. Mladina je stražila stadion, oblečena v sive srajce in pozdravljajoč svoje šefe z dviganjem desne roke.

Veliki govornik dneva je bil zopet Gil Robles. »Španija potrebuje danes moč v pravem pomenu besede«, je vrjel med množice, ki so v deliriju vpile svoje pritrditve, »in ne meč, ki jih je strah vsakega prepilja. Potrebuje v prvi vrsti moč, ki so pripravljene, da s svojo krvjo služijo Bogu in domovini«.

»Naša stranka se revolucij ne boji, ne, ona bo revolucijo nadaljevala in jo bo končala tako, da bo Bogu v čast, domovini pa v korist«. Gil Robles je nato prinesel pozdrav 50.000 mladih špancev iz Medine del Campo ter nadaljeval »da sta ti dve zborovanji dokaz za to, da udarna sila ljudske stranke raste kot močna reka. Na dveh krajih smo isti dan zbrali skupaj 225.000 ljudi, ki se na-

vdušujejo za naše ideale, ki izvirajo iz križa. Druge stranke se na vladi obrabljajo, ker iščejo le svojih koristi, toda mi, ki vladamo za Boga in za ljudsko dobro, mi se ne obrabljamo, mi vsak dan rastemo in bomo rasli, dokler da vsa španija ne postane ena sama velika arena, kjer bomo vsi manifestirali za nauke Kristusove in za blagor domovine«.

Program mlade Španije

Končno je Gil Robles razvil še enkrat program svoje stranke, ki ga je sestavil v sledečih točkah:

1. Brezkompromisen boj proti revolucionarnemu duhu, ki je vladal v Španiji oktobra 1934.
2. Postenje v javni upravi in obnovitev ter pomladitev te uprave.
3. Revizija dosedanje revolucionarne ustave tako, da bo odgovarjala novemu duhu španskega ljudstva.

Svojega programa španska vlada ne bo uresničevala s pomočjo pušk in bajonetov, ki so ji sicer na razpolago, kajti to je mrtev kapital v borbi za vrednote duha. On ni maskiran socialist, kakor mu na desnici očitajo starim, ki stare španije ne morejo pozabiti, on ni maskiran stari, monarhist, kar mu očita levica, ker z vsem srcem in z vso dušo sledi silam španske mladine. Ljudska stranka bo v nesreči kakor tudi v triumfu visoko nosila svoje glave, ker ve, da je ona in samo ona prava španija...

„Uspehi“ pakta z boljševiško Rusijo

Rdeči 14. julij v Parizu

Revolucionarna mobilizacija na francoski narodni praznik

Pariz, 3. julija. SE. Vso levičarsko časopisje je danes objavilo poziv 48 levičarskih združenj, da se dne 14. julija na praznik francoske republike, vršijo po vsej Franciji, v prvi vrsti pa v Parizu, velikanske demonstracije proti »fašizmu«.

Za vsakega je jasno, da levičarske stranke nameravajo izvesti pod krinko »protifašistične borbe« zelo obširno mobilizacijo svojih rdečih udarnih četnikov in obojestranih revolucionarjev. Vsebinska manifestacija je sledeča:

»Dne 14. julija se morajo zbrati vse sile, ki so pripravljene boriti se in braniti svobodo. Ustvariti se mora velikanska fronta, ki se bo raztegovala od najbolj skromnih vasic pa do prestolice in ki bo predstavljala fronto bojevnikov za svobodo. Proti fašističnim poskusom moramo postaviti v bran ogromne ljudske mase svobodo ljubječih republikancev«.

»Mi že danes prisegamo, da bomo ostali združeni v obrambi demokracije, da bomo z lastnimi rokami razorožili in razgnali fašistične lige. Na naš narodni praznik dne 14. julija, ki je spomin prvih velikih zmaz francoskega naroda, ki si je pred Bastillo odkupil pravico do svoje svobode, na ta naš praznik svobode bomo

prisegli, da bomo branili demokratične svobode, da bomo dali kruha delavcu, da bomo dali dela brezposelni mladini in vsemu svetu človečanski mir!«

Po navodilih, ki so jih izdale revolucionarne pisarne, je določen Pariz, kjer se bodo osredotočile vse manifestacije. Sleherina revolucionarna sekcija v Franciji mora odposlati svoje delegate v Pariz po določenih predpisih in na določena mesta. Prva manifestacija se bo vršila že rano zjutraj in sicer na Trgu republike. Popoldne je zbirališče Trg Bastille, odkoder naj bi šel vsaj 100.000 močan sprevod po vsem Parizu. Rdeči prapori so za vsako sekcijo obvezni. Tudi boljševiške in anarhistične skupine morajo priti s svojimi zastavami. Manifestacije se udeležijo tudi levo, Daladierovo krilo radikalne stranke, ki bo v rdečem sprevodu nastopila s trobarvnimi narodnimi zastavami.

»Ljudska fronta«, ime ki so si ga nadejale revolucionarne stranke, hoče torej narodni praznik spremeniti v praznik revolucije, hoče brez dvoma izzvati nerode in celo prelivanje krvi, ker je zelo verjetno, da bo na takšno izzivanje odgovorili tudi polkovnik de la Racque z mobilizacijo patriotskih lig.

Modri ljudje že sedaj pritiskajo na vlado, da za 14. julij prepove vsako zbiranje ljudstva, tako levičarjev kakor desničarjev, ker je nevarnost spopadov zelo velika. A tudi graja jo, da je s svojim ljubimkanjem s sovjetske Rusijo dala potuho revoluciji.

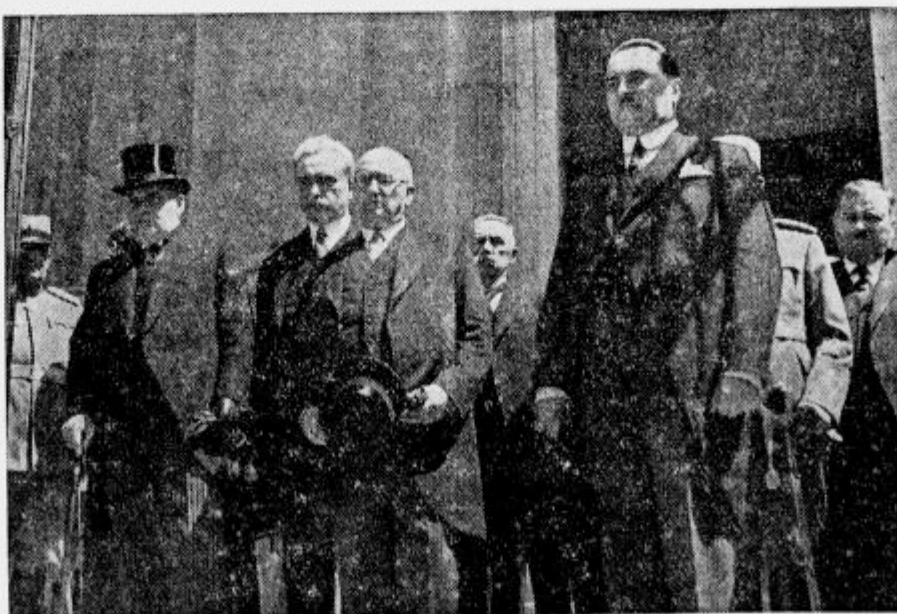
Razkol v radikalni stranki

Pariz, 3. julija. b. Vse kaže, da je razdor v radikalno socialistični stranki neizbežen. Pod vodstvom Daladiera so se fronti pridružile ekstremne levičarske skupine. Nocoj bo seja širšega odbora. Herriot je izjavil, da njegova stranka ni revolucijska tvorba in da ne bo sodelovala z ekstremnimi skupinami. Če pride v tej stranki do razkola, preneha ena najmočnejših francoskih strank, v kateri so bile globoko ukoreninjene republikanske ideje. To bo imelo velik vpliv na razvoj francoske notranje politike.

★

Novi berlinski škof

Vatikansko mesto, 3. julija. SE. Iz poluradnih virov se je izvedelo, da je sv. oče imenoval za novega berlinskega škofa Konrada grofa von Preysing-Lichtenegg, dosedaj škofa v Eichstättu. Novi berlinski škof je sedaj 55 let star in je bil škof v Eichstättu na Bavarskem šele tri leta. Novi škof je svoje teološke študije dovršil na bogoslovni fakulteti v Innsbrucku.

Kraljevska vlada na Oplencu

v šir in dalj pogorišča kulture, uničene po materializmu, tedaj bo udarila naša slovanska ura. Ura zgodovinskega sodelovanja na obnovi duha in ustvarjanju novih časov. Pojdimo iz svojih latinskih in vzhodnih katedral, kot so šli sv. Vojteh in sveta Ciril in Metod, in z nami bo šla odrešujoča moč krščanstva, pomirjujoča in ustvarjajoča, ki je negovana v globokih doživljajih vernih

slovanskih duš, vtelesenih posledno in junaško, da ohrani cel evangelij Kristusov. S to sliko v duši bom z vami pri otvoritvi vašega shoda in s to vero bom predsedoval drugemu velikemu slovanskemu prazniku v Ljubljani.

V ljubljanskem papeževem legatu, primasu poljskemu in kardinalu dr. Hlondu sta se tako združili obe veliki katoliški proslavi. td.

Novi avstrijski poslanik g. dr. Wolff

Beck v Berlinu

Silen odmev
po Evropi

Nemško navdušenje

Berlin, 3. julija. Davi se je pripeljal v Berlin poljski zunanji minister Beck s svojo soprogo in spremstvom. Na železniški postaji ga je pozdravil v imenu kancelarja Hitlerja dr. tajnik Meissner. V imenu nemške vlade je g. Becka pozdravil zun. minister v. Neurath. Razen tega so bili na železniški postaji tudi nemški poslanik v Varšavi v. Moltke, šef protokola grof Baževitz in vsi člani poljskega poslanika v Berlinu ter mnogo članov berlinske kolonije.

Glede na obisk poljskega zunanjega ministra v Berlinu piše nemška diplomatska politična korespondenca, da pomeni obisk g. Becka po obisku uglednih članov nemške vlade v Varšavi, ki so obnovili stike z nemškimi državniki, novo priliko za poglabitev vzajemnih odnosov. Nemška javnost pozdravlja ta prvi obisk poljskega državnika v Berlinu tem bolj, ker vidi v njem ponoven dokaz za uspeh politike miru in sporazuma, ki je glavna karakteristika nemško-poljskega razmerja od januarja 1934, in ker zastopa Poljsko minister g. Beck, ki je bil eden izmed največjih zaupnikov pokojnega maršala Pilsudskega. G. Beck je imel zelo pomembno vlogo v široki in dalekosežni politiki, ki je pripeljala do zblizanja med Poljaki in Nemci. Ta obisk poljskega gosta daje možnost za prvi neposredni razgovor s kancelarjem Hitlerjem. Osebnost stik med dvema državnikoma, ki stojita na skupnem temelju brez predsodkov, bo brez dvoma obrodil rezultate, ki bodo pripomogli k praktičnemu delu za splošni mir do čim večjih uspehov.

Poljsko tolmačenje

»Kurier Poranic« pravi, da pomeni Beckov obisk v Berlinu nadaljevanje nemško-poljskega sodelovanja v interesu poljskega miru in delo za nadaljnjo izgradnjo dobre sosesčine med Poljsko in Nemčijo, ki je tako važna za evropski mir. Beck bo imel razgovore s voditeljem rajha kancelarjem Hitlerjem in s zunanjim ministrom von Neurathom o vseh perečih političnih problemih. Poljska je trdno odločena nadaljevati svojo politiko v duhu maršala Pilsudskega.

Drugi organ vladnega tabora, »Kurier Varšavski«, ki je blizu industrijskim krogom, pa poudarja, da je to prvi poljski uradni obisk v Berlinu. Obisk bo mnogo pripomogel k nadaljnjemu

razvoju dobrega prijateljstva med Poljsko in Nemčijo. Clankar podpira simpatično zadržanje nemških vodilnih krogov ob smrti in pogrebu maršala Pilsudskega in pravi, da so tedanje geste uradne Nemčije ustvarile na Poljskem ozačje, ki je zelo ugodno za nadaljnje uradne razgovore med Varšavo in Berlinom.

Pariz napada

Pariz, 3. julija. b. Časopisje je nerazpoloženo zaradi Beckovega potovanja v Berlin. Edino »Echo de Paris« pripisuje važnost temu obisku in poroča, da je francoski poslanik v Varšavi Noel že pred par tedni vprašal Becka, kakšen je cilj njegovega potovanja v Berlin. Po informacijah poljskih diplomatskih krogov je smoter njegovega obiska sodelovanje z Nemčijo. To se ne bo spremenilo tako dolgo, dokler bo Beck ostal na svojem mestu. »Echo de Paris« ugotavlja, da se Litva nahaja v neugodnem položaju in da je ostala tako rekoč brez prijateljev.

S Čehi pa bojno razpoloženje

Praga, 3. jul. c. Odnosaji med Češkoslovaško in Poljsko so se zadnji čas zelo poslabšali. Posebno po sklenitvi pakta med Rusijo in Češkoslovaško se je nezaupanje med obema vladama v Varšavi in Pragi še povečalo. Poljska diplomacija dea z vsemi sredstvi proti nameram prške politike v Podonavju in v vzhodni Evropi. Zelo je očajala tudi svojo propagando med poljsko manjšino na Češkoslovaškem. V Pragi so zaradi tega postali zelo pozorni in tudi oprezní. Te dni je hotela večja skupina Poljakov iz Slezije odpotovati v Krakow na grob maršala Pilsudskega. Češkoslovaško zunanje ministrstvo jim je v zadnjem trenutku odvzelo potne liste. Poljski rdeči križ je povabil 500 poljskih otrok iz Češkoslovaške na Poljsko, da bi se tam okrepili v raznih otroških kolonijah. To so predvsem otroci poljskih delavcev na Češkoslovaškem. Vlada v Pragi je sedaj prepovedala otrokom odhod na Poljsko.

Balška konferenca

Riga, 3. jul. c. Konferenca zunanjih ministrov baltskih držav se je danes zaključila z resolucijo, v kateri izjavljajo, da bodo poslej vse tri države še ožje sodelovale med seboj, tako na političnem kakor tudi na gospodarskem polju.

Odmevi evharističnega slavlja

Visok obisk pri »Slovenca«

Včeraj je počastil naše uredništvo s svojim obiskom škof starodavnega mesta Dubrovnik, g. dr. Josip Carevič. V razgovoru so se izmenjale »vede« v prvi vrsti misli in vtisi evharističnega kongresa v Ljubljani. Na naše vprašanje, kaj sodi o veličastni prireditvi, je gospod škof dr. Carevič dejal:

»Prav je nekdo rekel, da so Irci, Bretonci in Slovenci najpobožnejši narodi na svetu. Kar se tiče Slovencev, je to dovoljno dokazal tudi II. narodni evharistični kongres v Jugoslaviji. Mnogi mislijo, da je mednarodni evharistični kongres, ki je bil leta 1932 v Dublinu, odnesel rekord, kar se tiče pobožnega razpoloženja in discipline. Bil sem sam navzoč v Dublinu, toda moram priznati, da se pobožnost, organizacija in disciplina na kongresu v Ljubljani, čeprav je bil mnogo manjšega obsega, more meriti in vzporediti s kongresom v Dublinu. Zato bratom Slovincem gre popolno priznanje in pohvala, kakor je to naglašal tudi Nj. Eminenca kardinal-legat Hlond. Zopet moremo s ponosom reči, da v versko-socialnem in organizatoričnem delu slejkoprej Slovencev dolet, kakor prej pod močnim vodstvom belohorke kneza in nadškofa Jegliča, tako sedaj pod modro in energično upravo mladega knezofškofa Gregorija Rožmana. Globoka in vztrajna je bila duhovna priprava, s pomočjo katere je slovensko duhovništvo celo leto pripravljalo svoje vernike na to veličastno evharistično proslavo, goreča in vztrajna je bila molitev, da bi Bog kongres blagoslovil in v resnici — kongres je uspel nad vsako pričakovanje. Ljudje so naredili vse od svoje strani in

vse prireditve, muzikalične, pevske, dramske, kakor tudi razstave so krasno uspele, toda glavno je naredil evharistični Odrdešenik po molitvi svojih vernikov in po sv. obhajilu, ki se je delilo deset in deset tisočim. Zato ni dvoma, da bo kongres rodil najbogatejše duhovne sadove; globoki govori na kongresu, kakor tudi stanovska predavanja bodo neprestana pobuda za premišljevanje in za nove plodonosne iniciative v duhovnem življenju. Organizacija in disciplina sta pokazali, da so katoliki v Sloveniji acies bene ordinata — dobro postrojena vojska. Laiki vršijo apostolat v službi cerkvene hierarhije in pod vodstvom svojih škofov ter po navodilih sv. Očeta papeža Pija XI. za delo v Katoliški akciji. To je moč, a to je tudi neobhodni pogoj za uspeh in zmago.

Laik, ki bi tega ne razumel, ne more biti član nobenega katoliškega združenja, ker tak človek bi ne bil graditelj, ampak rušitelj Katoliške akcije. Katoliška akcija in evharistični Odrdešenik zedinujeta vse katolike, ki so dobre volje brez ozira na strankarsko in politično opredeljenje. Evharistija je vez in edinstvo ljubezni, ki je triumfirala na kongresu, kakor je to lepo naglašal ljubljanski škof dr. Rožman. Praktično izvajanje teh načel in izkušnje, ki so bile pridobljene na svetovnih evharističnih kongresih, so dvignile evharistični kongres v Ljubljani do zavidne moči in sijaja. Nadaljujmo po tej poti in nadaljnji uspehi in sadovi ne bodo izostali.

Gospod škof dr. Carevič se je nato ljubezljivo od nas poslovil. Poda se za delj časa na oddih na lepo Jezersko.

Austrija dobiva heimwehrovski obraz

Heimwehr strmoglavil Winterja

Konec vseh poskusov razširitve delavske stranke na levo

Dunaj, 3. julija.

Zadnje čase so se raznesle po Avstriji in menda tudi po inozemstvu vesti, da je dunajski podžupan dr. Winter napravil samoumora. Vlada je vest sicer takoj demantirala, toda ipak je ostalo kljub zanikanju nemo čudno tajinstveno šušljanje o delovanju dr. Winterja. Stvar je sledeča:

Na zahtevo Heimwehra, ki dobiva v avstrijskem režimu vedno bolj odločujočo moč in vedno bolj surovo nastopa proti krščanskemu delu domovinske fronte in proti vsemu, kar je »klerikalnega«, je morala vlada glasilo podžupana dr. Winterja »Die Aktion« ustaviti, češ, da je preveč levčarsko in da torej meša socialne pojme in daje delavstvu zmotni dojem, da avstrijska vlada paktira z marksisti. Kanceler Schuschnigg se je moral diktatu Heimwehra enostavno ukloniti.

Dr. Winterja, ki je brez dvoma med najbolj socialnimi voditelji sedanjega režima v Avstriji in si j prizadeval, da bi marksistično delavstvo v ljubezni pridobil za krščanska načela, je ta ukrep Heimwehra tako užalostil, da se je umaknil z Dunaja, se skril na deželi in od tam poslal svojim delavcem veliko okrožnje, v kateri razlaga, da je vodstvo avstrijske delavske akcije (to je bila Winterjeva organizacija) sklenilo, da ustavi svoje delovanje, če bi policija prepovedala izdajanje glasila »Die Aktion«. To se je sedaj zgodilo. Dr. Winter poziva torej svoje ljudi, naj opustijo vsako nadaljnje delovanje, naj izstopijo iz vseh državnih delavskih organizacij in naj prenehajo z vsakim političnim udejstvom pri organizacijah režima. Od Winterjeve akcije ostane samo še kulturna in književna centrala, ki bo še naprej izdajala knjige in brošure.

To je Heimwehr brez maske

V zvezi s tem je zanimivo povedati javnosti, kar se je zgodilo zadnji nedeljo pred tukajšnjim magistratom. Ko je sprevod prišel pred mestno hišo, so se člani Heimwehra začeli razburjati, ker na magistratu ni visela bela-zelena heimwehrovska zastava. Takoj se je odcepilo od sprova nekaj

Heimwehrovcev, ki so udrl v mestno hišo, razbili vrata z vakliki: »Dol s klerikalci! Dol s klerikalnimi županji! ter nasilno razohesili na mestni hiši svojo zastavo. Časopisje o tem ni smelo poročati. Tudi inozemsko časopisje ni dobilo nobenih podatkov. Zdi se, da se bo sedanji režim v Avstriji kmalu pretvoril v odkritega heimwehrovskega.

Nova konferenca velesil?

Zahteva jo Mussolini

Dunaj, 3. jul. SE. Tukajšnja »Reichspost« objavlja dopis iz Rima, v katerem zatrjuje, da želi Mussolini, da bi se zapadne velesile sestale na novi konferenci. Mussolinija skrbi trdovratno odklonilo zadržanje Anglije v vprašanju Abesinije ter angleško stališče glede dolžnosti, ki jih ima Zveza narodov, da učinkovito posreduje v abesinskem sporu. Mussolini hoče torej predlagati konferenco treh zapadnih velesil s sledečim dnevnim redom:

1. Vprašanje zapadne letalske pogodbe mora biti organično povezano s podonavskim paktom. Brez prvega ni mogoče drugi. Brez drugega Italija neče vstopiti v prvega.

2. Treba je končati z dvostranskimi pogodbami med velesilami in se vrniti nazaj h kolektivnim pogodbami 4 evropskih velesil (pakt štiri).

3. Priznanje abesinskega poma in to v takem smislu, da ima Zveza narodov pravico posredovati, a se spor ne sme rešiti edino na škodo Italije. Italija želi dobiti protektorat nad Abesinijo, če tega ne, mora kot mandatarna država uporabiti sredstva, da se zavaruje proti Abesiniji. (Abesinski cesar je nedavno izjavil, da tista država, ki bi prišla v postev kot nadzorna država, v primeru, da pride Abesinija pod protektorat kakšne velesile, gotovo ne bo Italija. Ta izjava je Italijo še bolj razburila, ker iz nje sledi, da obstoja neki tajni dogovor med Abesinijo in med neko velesilo. — Op. ured.).

Domači odmevi

Ljubljanska univerza dobi svojo knjižnico

Belgrad, 3. julija. m. Davi sta prispela semkaj predsednik Akademске zveze Poštovan in akademik Ciril Žebot ter sta finančnega in prosvetnega ministra prosila, da se v zakon o dvanajstih vnesajo anulete v pooblastilo za prosvetnega ministra, da najame posojilo pri Dr. hipotekarni banki za zgraditev vseučiliške knjižnice v Ljubljani. Gospod minister je akademikom obljubil, da bo to storil.

S tem je končana dveletna borba slovenskih akademikov in treh rektorjev slovenske univerze dr. Slaviča, dr. Ramovša in dr. Samca, da bo došla slovenska univerza prepotrebno vseučiliško knjižnico.

Politična amnestija

Belgrad, 3. jul. AA. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II., po milosti božji in volji naroda, kralja Jugoslavije, je kraljevsko namestništvo na predlog notranjega ministra in v skladu s členom 30 ustave odredilo in odreja:

da se izroče pozabljenju vse krivde političnega značaja, storjene pri volitvah narodnih poslancev v narodno skupščino v dobi od razpisa volitev, to je od 6. februarja pa do dne razglasitve tega ukaza, za katerih preiskavo in sodbo so pristojne splošne upravne ali državne krajevne policijske oblasti in katerih razsodbe za omenjena dela so te oblasti izrekle. Izdane, a še ne izterjane denarne globe se ne bodo izterjale, če izterjane pa ne bodo vrnjene. Minister notranjih zadev naj izvrši ta ukaz.

V Belgradu, 29. junija 1935.

Pavle, I. r. Minister notranjih zadev:
Dr. Stanković, I. r. Dr. Anton Korošec, I. r.
Dr. Perović, I. r.

Pred sejo narodne skupščine

Kakor je bilo že javljeno, se bo narodna skupščina otvorila v četrtek, 4. julija obenem s senatom. Na otvoritveni seji narodne skupščine se bo prebral ukaz o otvorenju seje, potem ukaz o sprejetju emisije vlade g. Jevtiča in o imenovanju vlade dr. Stojadinovića. Potem bo dr. Stojadinović prebral deklaracijo vlade. Deklaracija vlade se je prebrala 3. julija v komitetu ministrov, nakar je prišla pred ministrski svet, da se končno potrdi. Budžetske dvanajstine, na katerih se zelo živo dela, se bodo stavile na dnevni red skupščine čez nekoliko dni. Zdi se, da o deklaraciji vlade ne bo diskusije, ker se bo čez nekaj dni začela itak diskusija o dvanajstih in bodo pri tej priliki poslanci imeli priliko, da se izjavijo o vladni politiki. Na drugi seji narodne skupščine bo na dnevnem redu izvolitev stalnih skupščinskih odborov, v prvi vrsti finančnega odbora, kateremu bo takoj izročeno predlog o dvanajstih in pa finančni zakon. Izvestno število narodnih poslancev, ki želijo miren razvoj v narodni skupščini, se prizadeva, da bi se za vse odbore postavila ena sama lista.

Mnenja o novih političnih strankah

Belgrajski in zagrebški tisk te dni veliko piše o novih strankarskih grupacijah, ki se bodo osnovale. Največ se zanimajo za vprašanje, ali bodo bivša radikalna stranka g. Ace Stanojevića, SLS in stranka g. dr. Spahe osnovali eno samo skupno stranko. Mnenja so popolnoma različna. Med njimi navajamo samo mnenje »Politike«, ne da bi je kolikšak mogli garantirati za to, da li je pravilno ali ne. »Politika« torej pravi, da je med radikalno stranko, SLS in stranko dr. Spahe že zdavnaj obstojalo sodelovanje, ki je postajalo vedno bolj prijateljsko in tesno. Do kakšne edinstvene stranke pa dosedaj ni prišlo. Ko se je osnovala sedaj vlada dr. Stojadinovića, se je začelo resno govoriti, da se bo osnovala skupna stranka iz teh treh grup, ki naj bi dobila ime »Radikalna jugoslovanska zajednica«. V zadnjih dneh pa — tako trdi »Politika« — izgleda, da se taka enotna stranka še ne bo osnovala. Razlog pa je ta, da hoče vlada dr. Stojadinovića ohraniti svoj značaj izmirjenja in da zato ne bi bilo oportuno, če bi se osnoval strankarski blok, kateri bi vlado podpiral, tako, da bi vlada sama dobila strankarsko obeležje. Taka stvar bi samo držila opozicijo in otežila nalogo pomirjenja in sprave. Tudi hoče nova vlada izdati zakone ter izvršiti zelo važne stvari, ki naj ne bi imele strankarskega pečata. Zato se je misel na ustvaritev skupne velike stranke za sedaj opustila, s čimer pa ni rečeno, da ne bi stranke g. Stanojevića, dr. Korošca in dr. Spahe nadaljevale svoje intimno sodelovanje.

Tudi o kakem opozicijskem bloku ni govora, trdi »Politika«.

Vest „Politike“ neresnična

»Obzor« pa prinaša vest, da sta bila Miša Trifunović in dr. Laza Marković sprejeta od dr. Korošca in se z njim razgovarjala celo uro. Laza Marković je nato dal časnikarjem izjavo, da je bil današnji sestanek dogovorjen že pred dvema dnevi in da se bodo razgovarjali o jugoslovanski radikalni zajednici, česar se je razgovor tudi dejansko tikal. To, kar današnja »Politika« poroča o jugoslovanski radikalni zajednici, je neresnica. Absolutno ni res, je dejal Laza Marković, in pooblastil dopisnika, da to objavi. Posebej je Laza Marković rekel: Vodstva radikalne stranke, JMO in SLS so sklenila že prej, da napravijo to stranko in da jo organizirajo. Radi tega poročila »Politike« smo iznenadeni. Ker je »Politika« resen list, mora povedati, odkod ima to informacijo, ker je nima od vodstva radikalne stranke, niti od dr. Korošca, niti od dr. Spahe.

Žalostna usoda bivše JNS

Tako zvani Jugoslovanski klub narodnih poslancev, ki ga je vodil bivši šef vlade g. Jevtič, se bo z gotovostjo razcepil. Eno skupino bodo tvorili pristaši Voje Lazića, katerim pripadajo tudi bivši ministri Dimitrije Vujić in Dragutin Janković. Ker sta ta dva najzaupnejša pristaša Bogoljuba Jevtića, se zdi, da bodo iz kluba izstopili tudi prijatelji Jevtića. Ti poslanci pravijo, da bodo tvorili skupino kakih 50 ljudi in da se bodo imenovali »samostojni jugoslovanski klub«. Deset poslancev pa, katerim pripadajo v prvi vrsti Milan Banjić, Srško Vukanović, Bogdan Ercegovac, Tisa Dimić, Nikola Kabanin in Luka Kostrenčić, se osnovalo svoj klub, ki ga bodo imenovali »Klub jugoslovanskih fašistov«. Poleg teh dveh skupin pa se tvori tretja skupina, kateri pripadajo med drugimi bivši predsednik vlade Nikola Uzunović, Milan Srškić, Grga Angelić in Jurij Demetrotić. Kako se bodo imenovali, še ni znano, pač pa trdijo, da ta klub v nobenem primeru ne bo podpiral nobene vlade, da pa tudi ne bo sodeloval s poslanci one skupine, kjer so prijatelji g. Jevtića. Kakor vidimo, je razsulo bivše JNS popolno.

Izjava dr. Spahe

Z ozirom na neke intrige in s njimi zvezane vesti, ki jih je objavila sarajevska »Jugoslovenska pošta«, je dr. Spahe to dni izjavil sledeče:

»Sklpe, da sodelujemo v vladi dr. Stojadinovića, smo storili po dolgih razgovorih in proučevanju položaja. Razmere do osnivanja te vlade so bile take, da smo smatrali za svojo dolžnost napraviti narodno in državni, da sprejmemo sodelovanje v sedanji vladi, zato, da bi se državi in ljudstvu vrnila svoboda in demokratska vladavina. Vse, kar se je od strani te vlade že do sedaj naredilo, je najboljši dokaz, da vlada res namerava izvršiti svoj program. Po tem potu bo nadaljevala svoje delo stopnjena in obzirno.« Dr. Spahe je potem omenil, kako je bil sprejet v Sarajevu, kar je najboljši dokaz, kako je ljudstvo sprejelo novo vladu, ker je že prve dni začutilo razliko med starim in novim. Nato je dr. Spahe demantiral govorice gotovih intrigantov, da poslanci, ki so bili izvoljeni kot njegovi prijatelji na Mačkovi listi, ne bodo šli v narodno skupščino. Nadalje tudi ni res, da bi v vodstvu muslimanske stranke bila kaka nesoglasja, narobe, vlada med dr. Spahom in dr. Hrasnicom popolna harmonija. Kar se tiče jugoslovanske narodne zajednice, je dr. Spahe dejal, da je bilo ustvarjenje take stranke v načelu sprejeto že pred dokaj časa. Spaho meni, da se bo letos stvorila taka zajednica ter da se bo izdečoval program.

Bivši režim je nameraval internirati nad 100 politikov

Zagreške »Novosti«, ki jih citirajo vsi listi v Belgradu in Zagrebu, trdijo, da je bivša vlada g. Jevtića imela pripravljenih več odredb proti svojim političnim nasprotnikom. Vlada g. Jevtića je nekaj dni pred padcem imela tudi pripravljen večji spisak uglednih političnih oseb, katere naj bi se bile internirale v nekem malem bosanskem mestu. Na tem spisu je bilo nad sto imen.

Kakor znano, so »Novosti« bile do danes glasilo bivšega režima, ki je nameraval nad sto uglednih jugoslovanskih politikov internirati. »Novosti« se hočejo brez dvoma nekoliko rehabilitirati v očeh javnosti, ko ob tej priliki poročajo, da je na spisku teh politikov bil tudi član njihove belgrajske redakcije...

Posojilo za javna dela

Belgrad, 3. julija. AA. V skladu s čl. 2. uredbe javnih del v svrhu obnove narodnega gospodarstva, pobijanja nezaposlenosti in pospeševanja tujkega prometa je finančni minister dne 1. junija t. l. izvršil emisijo prve tranše posojila za finansiranje javnih del v znesku 100 milijonov Din. Kakor je bilo že prej javljeno, je emisijski tečaj obvezno določen al pari. Podpis emisije je bil dosežen še tisti dan, ko je bil razpis izvršen. Ves znesek prve tranše posojila 100 milijonov Din je efektivno vplačan pri Državni hipotekarni banki in odobren posebnemu računu javnih del, s katerega se bo denar jemal in porabil, kakor bodo ta dela napredovala.

Kmetijski krediti po banovinah

Belgrad, 3. julija. AA. Z odlokom kmetijskega ministra so dovoljeni tile krediti kr. banknim upravam: v Ljubljani 40.000 Din, v Zagrebu 60.000 Din, v Splitu 40.000 Din, v Banji Luki 50.000 Din, v Sarajevu 70.000 Din, v Novem Sadu 80.000 Din, na Cetinju 30.000, v Nišu 70.000 Din in v Skoplju 50.000 Din.

Te podpore bodo banovine porabile za nabavo diagnostičnih sredstev in razkuževalnega materiala za pobijanje živinskih kužnih bolezni.

Bani pri dr. Korošcu

Belgrad, 3. jul. m. Notranji minister dr. Korošec je danes sprejel bana vrbuske banovine Kufundžića in bana primorske banovine Jablanića.

Ljotić v Zagrebu

Zagreb, 3. jul. b. Dimitrije Ljotić, vodja pokreta »Zbor«, bo imel v petek v zagrebškem »Kolu« konferenco, na kateri bo obrazložil svoje poglede na sedanje naše notranje in zunanje politične probleme.

★

Znani dr. Andjefinović, ki je dozdaj igral vedno veliko vlogo v bivši JNS, je podal v »Novosti« glede nove vlade izjavo, v kateri pravi, da do vlade dr. Stojadinovića ni še mogoče zavzeti definitivnega stališča, ampak da bo to mogoče šele po njeni deklaraciji. Če bo v resnici vlada pomirjenja, potem bo on za to vlado. Če pa bi se zopet začela stara taktika radikalov, da bi se izolirali Hrvati, potem bo proti njej, ker je on pač bil proti dr. Mačku, nikakor pa ni proti Hrvatima... Kakor znano, odhaja dr. Andjefinović iz skupščine v senat.

Bivši seljački dom, v katerem so bile nameščen Radčeve zadružne organizacije, bo kupila zagrebška banska uprava, ki bo v njem namestila veliko galerijo slik.

Pogajanja za dobavo premoga med državnimi železnicami in zasebnimi premogokopi se nadaljuje. Od TPD se pogajanj udeležujejo generalni ravnatelj g. Skubic in ravatelj g. Vrhunc.

Vodstvo radikalno-socialistične stranke je sklenilo, da naprosi notranjega ministra, da prizna radikalno-socialistično stranko, katera je brezuspešno zahtevala to priznanje že za časa vlade Nikola Uzunovića. Izvoljen je bil ožji odbor, v katerem so dr. Dragutin Smiljanić, dr. Gjoka Jovanović in dr. Svetislav Zivković. Ta ožji odbor bo v prihodnjih dneh predložil prijave notranjemu ministru.

G. Ljuba Davidović, ki je zbolel na trebušni bolezni, bo v začetku prihodnjega tedna odšel v Vrnjačko banjo radi zdravljenja.

Belgrad, 3. jul. m. Danes popoldne je verifikacijski odbor skupščine na svoji seji verificiral mandate narodnih poslancev, pristašev Spahe, ki so bili izvoljeni na Mačkovi listi.

Osebnosti

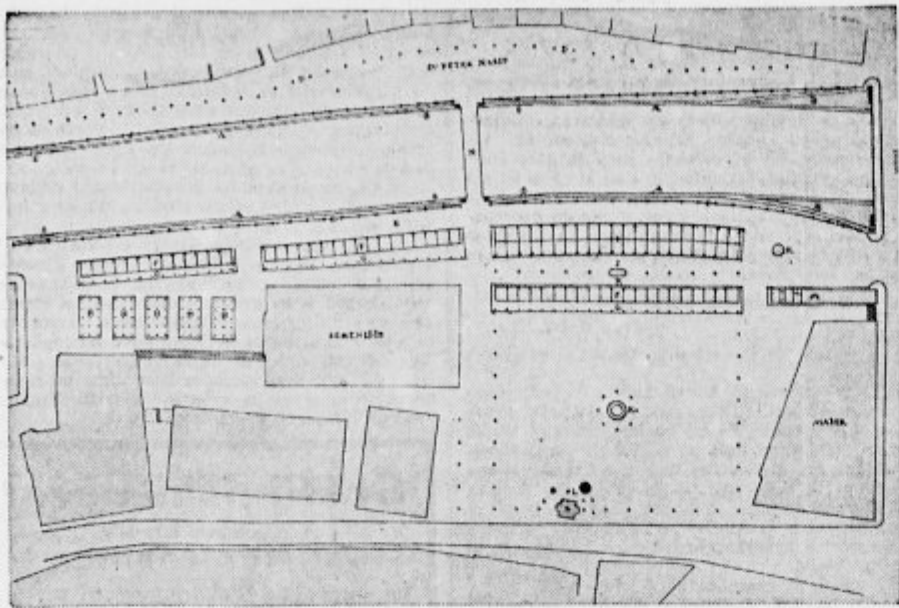
Zagreb, 3. jul. b. Včeraj je v Zagreb prispel novi francoski konzul g. Georges Gueyraud, ki je bil doslej v Beneških. Njegov prednik g. Garreau pa je premeščen za svetnika francoskega poslanstva v Kairo.

Belgrad, 3. julija. AA. Premeščen je za agrarnega referenta k sreskemu načelstvu v Ljubljani Matko Brnčić, agrarni referent v šesti skupini na sreskemu načelstvu v Varaždinu.

Dunajska vremenska napoved: Oblačno in nevihte. Spremenljivo vreme.

Zagrebska vremenska napoved: Oblačnost se bo spreminjala; zmerno vroče. Nekoliko nestalno.

Ureditev ljubljanskega trga

Pred nekaj dnevi je »Slovenec« na tem mestu grajal stanje, v katerem se nahaja naš trg zlasti ob bregu Ljubljane. Na to smo prejeli od g. podžupana prof. Jarca sledeča pojasnila, ki jih radi natisnemo, ker bodo zanimala širšo javnost.

Mestna uprava je že pred leti mislila na ureditev trga v zvezi z zgradbo novega magistrata na prostoru bivše Mahrove hiše. Arhitekt Plečnik je izdelal sijajen načrt, ki so ga naši listi tudi objavili. V tedanji dobi ugodne finančne konjunktore smo pričakovali, da se bo načrt lahko stopnjema izvršil. Pogajanja za odkup Mahrove hiše so dospela tik do zaključka, ko je prišel vmes ljubljanski zli duh, sumničenje tistih, ki smo se za to transakcijo zavzemali. Odkup je padel v vodo. Danes je tistim, ki so to povzročili, seveda žal, sliče kakor ob ponesrečenem odkupu Fröhlebovih parcel ob Dunajski cesti, kjer je občinska uprava zaradi kratkovidnosti nekaterih zavrgla milijonsko vrednost. Sličnih zgledov je še mnogo.

Ker je bila s preprečenim nakupom Mahrove hiše celotna ureditev trga onemogočena, je bilo treba misliti vsaj na delno rešitev, na ureditev sadnega in mesarskega trga, ki je res v škandaloznem stanju in kar vpije po preureditvi, zlasti odkar je Ljubljana regulirana. Občinski svet je na moj predlog izvolil poseben odsek za ureditev trga, ki je postavil predlog, naj se razpiše interni natečaj za ureditev trga. Natečaj je uspel; udeležili so se ga gg. arhitekti Lenarčič, Musič in Spintič, ki so predložili na podlagi komisijskega določenih smernic dobro premišljene načrte. Ker gre za rešitev vprašanja, ki ne zanima samo prodajalca ampak širšo javnost sploh, bi bilo umestno, ko bi se priobčilo vseh troje načrtov.

Za danes bodi priobčen načrt arhitekta Lenarčiča s poročilom in legendo.

Ljubljana je zaradi betonskega obzidja bolj podobna kanalu kakor reki. Zato je ne kaže očem

še bolj zožiti z zidom odnosno s tržnicami, ki bi stale vrh obstoječe škarpe. Na obeh straneh reke bodi cesta z nasadi-qual. Brežine naj bodo zelene, vodna gladina naj se napravi pristopna.

A Pot 1 m široka v višini škarpine krone, na katero vodi.

B Pristopi takoj pri začetku brežine, na obeh straneh novoprojektirane brvi in pri Zmajskem mostu.

C Ograja, med njo v redu postavljena drevesa in klopi.

D Vrsta dreves na Sv. Petra nasipu, kateri sicer ostane neizpremenjen, uredi se le brežina in zniža strmi klanec na Zmajski most.

E Nabrežje 20. septembra je od Kresije dalje 7 m široka tranzitna cesta do Zmajskega mostu.

F Vrsta mesarskih stojnic z vhodom s tranzitne ceste.

G Hodnik s streho na litoželeznih stebričkih, s klopjo vzdolj zidu, hodnik se uporabi za živilski trg, ki mora biti pod streho.

H Nove lope za sadjarice, ev. podkletene.

I Dvojna vrsta mesarskih stojnic.

J Mali trg z drevjem in vodnjakom.

K Vodnjak.

L Skupina dreves, ki estetsko izpopolni Vodnikov spomenik.

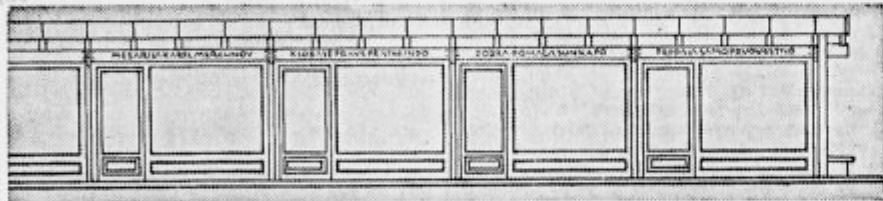
M Tržno nadzorstvo in klozet.

N Potrebna brv za pristop na trg iz kolodvorskega okraja.

Načrt predvideva 93 mesarskih stojnic in 40 stojnic za sadje. — Mesarske stojnice so velike 4,20 x 3,35 m.

Vse tržišče je brez trotoarjev, asfaltirano v velikih ploščah med robniki in bogato opremljeno s požiralniki.

Nivel cest in trga ostane sedanji z izravnalnimi korekturami.

Maribor ima svoj dom ob Adriji

V soboto 29. junija so se odpela vrata ponosne nove mariborske postojanke ob sinji Adriji — doma Jadranske straže v Bakru. Blagoslovitev in otvoritev novega doma se je izvršila z vso slovesnostjo v prisotnosti številnih predstavnikov

oblastnega odbora Jadranske straže iz Maribora. V petek je odpotovala mariborska delegacija v Bakar. Skupno z njo je potovalo na morje 200 otrok, ki so jih poslali krajevni odbori JS iz Maribora, Ptuj, Rogatica in St. Jurija na ekskurzijo. V so-

boto jutraj so Mariborčani prišli v Bakar, kjer so bili deležni slovesnega sprejema na kolodvoru. Izpred mestne hiše v Bakru se je vil nalo spredel do doma. Po blagoslovitvi je otvoril dom mariborski župan in predsednik oblasnega odbora dr. Franjo Lipold, ki je pozdravil zastopnika Nj. Vel. kralja polkovnika Kostrenčiča, zastopnika bana savske banovine okr. načel. iz Sušaka, zastopnika bana dravske banovine, predstavnik oblasni odborov JS iz Ljubljane, Zagreba, Sušaka, Splita in Beograda ter predstavnik krajevnih oblasti. Zvečer se je vršil v občinskem parku slavnostni koncert, pri katerem je sodeloval oktet Jadranske straže iz Maribora. — Naslednjega dne, v nedeljo so napravili udeleženci slavnostni celodnevni izlet s parnikom »Plava« okrog otoka Krka, zvečer pa je sledil povratek nazaj v Maribor. Nova mariborska postojanka, ki je bila v soboto v Bakru blagoslovljena in otvorjena, bo sprejela danes svoje prve goste — 100 deklic, ki jih pošilja mariborska mestna občina skupno z dobrodelnimi organizacijami za mesec dni na morje. Deklice so enoči odpotovale iz Maribora. Druga leta je ta dekliska kolonija letovala v Bakarcu. Deklice ostanejo na morju mesec dni, avgusta pa jih zamenja nova kolonija — 100 dečkov.

Nova vrsta slovenske češnje

G. Zupančič, ki stanuje v Idrjski ulici v Ljubljani, je v teku nekaj let odgojil novo vrsto češnje-hrustavk, ki so debele ko češnje. V uredništvo nam jih je prinesel pokazati. Prašali smo ga, kako je odgojil to novo češnjo, in nam je povedal:

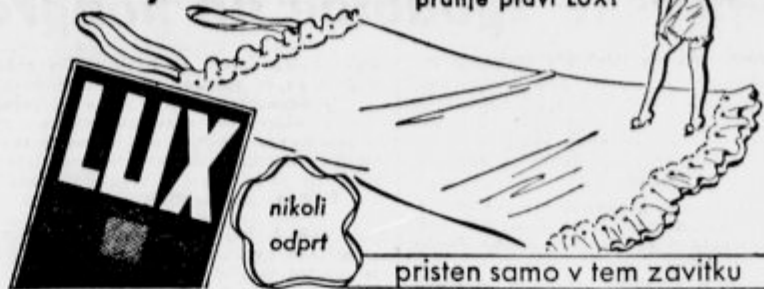
Pred leti, ko je bil na Gorenjskem, je dobil iz Avignona na Francoskem cep žlahtne češnje ter jo tu gojil. Potem pa je poskusil s križanjem. Cvet žlahtne »avignonke« je križal s cvetom divje planinske češnje. To križanje je dalo nekaj sadežev. Njihove pečke je vsadil v zemljo in tako dobil novo drevesce. Cepič tega drevesca je vcepil na domači divjak ter se je vse lepo prijelo.

Ta češnja je letos prvič rodila. Prvotni sadeži so bili letos debeli kakor 3 cm v premeru. Toda požrešni kosi so to skoro vse obrali. Drugi sad ima le kaka 2 in pol cm v premeru, vendar je zelo lep, težak in sočan. Pečke pa niso debelejšje kakor od navadnih češenj. Sedaj g. Zupančič preskuša, katera vrsta češnje se bo bolj obnesla za tako cepljenje: ali z belim ali temnim lesom. Pridni gojitelj želi, da bi se te češnje pri nas udomačile in da bi kraji, ki slove po svojih češnjah, od njih imeli korist. Te vrste češnje bi bile namreč izvrstne za izvoz. Take češnje doslej še niso rastle na slovenskih tleh. Zato g. gojitelju čestitamo in mu želimo, da bi pri svojem prizadevanju bil deležen podpore.

Novo češnjo bo g. Zupančič najbrže imenoval »Kongresovka«, ker je rodila ob času evh. kongresa v Ljubljani.

Fino perilo

bo vedno brezhibno, če vzameš za pranje pravi LUX!

nikoli odprt

pristen samo v tem zavitku

Po evharističnem kongresu

Papežev legat kardinala Hlonda se je v imenu pripravljalnega odbora za evharistični kongres pospremil do Dunaja g. dr. Franc Stele. — S tem bodi popravljena vest, da je g. dr. Stele kardinal-legat spremljal le do Gradca.

Legatovo slovo na meji slovenske domovine

St. Hlj, 2. julija.

Ob odhodu kardinala Hlonda se je tudi v postaji St. Hlj zbralo lepo število otrok in tudi starejših šentilčanov. 5 letni mali Božo postajenačelnika in Milica Dimnikova sta mu podala v slovo šopke dišečih nageljnkov. G. postajenačelnik Zitterschlagel se je poslovil od njega z besedami: »Dovolite Eminenca, da se ob povratku z veličastnega kongresa in iz naše lepe domovine poslovimo od Vas. Z Bogom!« G. kardinal je bil vidno vesel in dolgo še odzdravljaj mladino, otrokom pa je še dajal cvetke z besedami: »Da boste imeli v spomin na me.« Oči otrok in odraslih se niso mogle ločiti od preprijaznega kardinala, pa tudi on je še dolgo odzdravljaj nam, ki smo ga pozdravljali s perona.

Madžari na ljubljanskem kongresu

Našega evharističnega slavlja se je udeležilo tudi okoli 200 Madžarov, predvsem iz Bačke. Dospel so pod vodstvom svojega škofa prevz. g. Budanovića iz Subotice. Da bi lahko imeli vsaj nekatere slovesnosti v lastnem jeziku, so jim dobre ss. usmiljenke odstopile svojo čudovito lepo kapelo v Zavetišču sv. Jožefa na Vidovdanski cesti. Tu so med drugim imeli svojo pobožnost v soboto 29. junija, ko je daroval škof Budanović slovesno škofovsko mašo, pri kateri so ss. usmiljenke ubrabo odpele Gruberjevo »Missa dominicalis«. V soboto zvečer so imeli Madžari nočno čiščenje in polnočnico. Vsi so tudi opravili sv. spoved. Med spovedniki je treba omeniti neumornega g. župnika Klekla z Prekmurja. Pri polnočnici so ss. usmiljenke odpele »Angeljsko mašo«, sv. mašo pa je daroval zavodski duhovnik. Škof Budanović je daroval sv. mašo v nedeljo 30. junija ob 7. Med to službo božjo so prepevali Madžari svoje nabožne pesmi. Nekam svojiski je odmevalo njihovo enoglasno in skoro turobno petje v tej veselja in cvetja prepolni kapeli.

Slovo od gostoljubne strehe hčera sv. Vincencija je bilo nad vse pristrčno. Madžari — po večini preprosti ljudje — niso mogli prebrati hubeznosti, katere so bili s strani ss. usmiljenk deležni. Da so skupne kongresne slovesnosti napravile na nje neizbrisen vtis, skoro ni treba posebej poudarjati. Tudi prevz. g. Budanović ni našel dovolj besed za hvalo in hvaležnost. Vsi se bodo radi in ponovno vračali v Ljubljano.

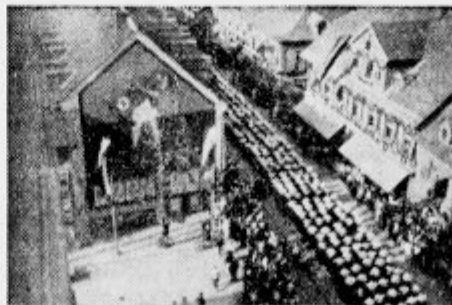
Kamniška dekanija v procesiji

Ljudem, ki so pret. nedeljo gledali sklepno evharistično procesijo, se je čudno zdelo, da so v oddelku kamniške dekanije korakali pod vodstvom domžalske godbe le številni moški. Moških je bilo res za celo dekanijo, kje neki pa so ostale narodne noše in ženske, so se spraševali ljudje. Zato moramo pojasniti to zadevo:

Kamniška dekanija se je v največjem številu udeležila evharističnega kongresa. Seboj je ime-

nika, Dubrovniška škofija je poslala na evhar. kongres mlado križarsko organizacijo in sicer križarje iz Mandaljene, ki so bili zastopani po članih v narodnih nošah z novo dragoceno zastavo, ki so jo gotovo vsi zaradi njene lepote opazili. Škof dr. Carević je bil to zastavo blagoslovil neposredno pred ljubljanskim kongresom. Ob veliki udeležbi 10.000 vernikov s 87 zastavami je škof Carević 10. junija tudi blagoslovil monumentalni križ na tkzv. Srgiju. Ta križ, izdelan iz belega polumramorja, je visok 14 m in 65 cm širok ter bo spominjal dalmatinsko ljudstvo na jubilej odrešenja človeškega rodu. Sploh stoji Katoliška akcija v dubrovniški škofiji tako v verskem in kulturnem kakor v socialno-karitativnem oziru na visoki stopnji in zlasti si osvaja mesta in vasi organizacija katoliške križarske mladine. Škof dr. Carević je obnovil malo semenišče, ki ima 60 gojencev, dočim jih ima bogoslovna 16. Tega leta je dalo semenišče dubrovniški škofiji 6 novomašnikov. G. škof, ki je znan po svoji izredni ljudomilosti, je počastil s svojim obiskom tudi naše uredništvo.

Pogled z nebotičnika na evharistično procesijo

Vjekoslav Višošević, starešina Ciril-Metodovega zbora in urednik Ciril-Metodovega vestnika. Ta zbor je te kongresne dni občudovala Ljubljana.

Ljubljanske vesti:

Žeparske zgodbe na kongresu

Med kongresom se je zateklo v Ljubljano več vsiljivih prodajalcev in drugih priložnostnih zaslužkarjev. Ti so nadlegovali s svojo vajetostjo vernike, opravili pa so navadno slabo. Priprosti kmetije, ženske, otroci niso imeli nič preveč denarja, da bi ga dajali za razne igrače in podobno. Toda ti so bili vsaj pošteni.

Najbolj temen tip, ki je zlorabil zbiranje ogromnih množic v Ljubljani, so bili pa žeparji. Ti prihajajo vedno v naše mesto, kadar se vrše v njem večje prireditve, razna večja zborovanja itd. Kadar je na primer v Ljubljani veličanstvo, se redno prikradejo, tako, da so v Ljubljani že reden pojav. Seveda ima policija tudi strogo evidenco o njih. Ko pa se je po Jugoslaviji raznesel glas, da bo v Ljubljani letos veliko zbiranje množic, so se seveda vsi pokleni žeparji potrudili v Ljubljano. Nekateri so si dovolili celo udobno vožnjo v boljših razstojnih vlakih, drugi so se celo izdajali za razne zastopnike uradov itd. Nekateri pa so bili zelo skromni.

Policija je v času evharističnega kongresa dobila nad sto prijav o raznih žepnih tatvinah. Okoli 20 žeparjev pa je bilo aretiranih. Žeparji so bili okrajno predrzni. Nekdaj žepar se je na primer med službo božjo na Vidovdan vtihoval med odlične zastopnike. Žepar je bil oblečen v lep frak. Pri službi božji je stal med dvema uglednima gospodoma — eden od obeh je bil z univerze. Oba sta pač mislila, da je lep oblečeni človek med njima pač kakšen neznan zastopnik. Naenkrat pa se je neznanec v fraku izmaza iz srede. Gospod z univerze je malo pozneje hotel pogledati na uro, toda ure v žepu ni bilo. Šepnil je sosedu: »Okrađen sem! Sosed se je prestrašeno potipal za žep: »Nemara sem jaz tudi! V žepu pa je otipal srebrno uro, ki je bila last gospoda z univerze. Žepar, in to je bil neznanec v fraku, je namreč univerzitetnemu gospodu ukradel zlato veržico s srebrno uro. Zlato veržico je obdržal, srebrno uro pa je vtaknil sosedu v žep.

Na Stadionu se je dogajalo nešteto primerov takih žepnih tatvin. Dve ženski z dežele sta naenkrat spoznali, da so ju okradli žepni tatovi. Denarnici nista namreč bili na pravem mestu, temveč je prva našla v desnem žepu denarnico druge, druga pa v levem žepu denarnico prve. Obe sta imeli nekaj kovačev v denarnicah, seveda vsaka pa tudi nekaj papirnatega denarja na bolj varnem mestu, namreč v zavitu v nedrjih, po stari ženski navadi. Izkazalo se je, da sta bili v gneči obe ženski obkoljeni od več žepnih tatov, ki so jima pobrali denarnici, vzeli iz njih denar, nato pa vrnili prazni denarnici previdno v žep, toda obe v ne-

prave žepu. Tatovi so imeli na ta način denar, obenem pa so zabrisali za seboj sledove.

Na Stadionu je bilo v nedeljo dopoldne, ko je čuječ detektiv krepko zagrabil predrzno roko boljše oblečenega človeka, ko je ravno segal v žep nekega duhovnika, da mu izmakne zlato uro. Žepar se je pričel takoj v hrvatskem jeziku razburjati, čes, kaj nadlegujejo v Ljubljani poštenega človeka, kaj vendar mislijo. Detektiv mu je pokazal legitimacijo in ga pozval na policijo. Tedaj je bil mož šele v ognju, kaj vendar so Slovenci. On, pošten hrvatski katolik, pa prijet na Stadionu zaradi žepne tatvine. Detektiv pa se ni dal ugnati. S težavo se mu je posrečilo, da žepar med službo božjo se pričel še večje škandale. Toda na policiji se je šele pričel pravi kraval. Lepo oblečeni gospod je pričel vpiti, kaj vendar policija misli, on je veleugleden trgovaški potnik iz Subotice, pokazal je legitimacijo s fotografijo, on ima zveze z vlado, z mednarodnim časopisjem, kamor bo že sporočil o postopanju ljubljanske policije, on je v prijatelstvu s temi in temi poslanci...

Ubogi detektiv, ki ga je privedel, je bil kar majhen, toda čudno se mu je le zdelo, kako, da tako imeniten gospod sega neznanemu duhovniku v žep. Na predlog detektiva so »odličnega goveda« obdržali v zaporu, obenem pa vprašali v Subotico, kdo je ta G., kakor so ugotovili, da se žepar piše. Odgovor je bil presenetljiv: »Največji, najboljši predrzen žepni tat Jugoslavije! Izrablja za svoje delo vse večje prireditve v državi in v inozemstvu! Mednarodna policija ga ima v evidenci! Drite ga dobro, ga sami iščemo!« Pri žeparju policija ni našla ničesar obremenilnega. Žeparji delajo namreč v zadnjem času na ta način, da se organizirajo v prave trojke. Dva delata umetno gnečo okoli svoje žrtve, tretji seže v tuji žep, nato pa hitro izroči plen svojima tovarišema. Tovariša pa nato takoj izpraznita listnico ali denarnico ter jo zopet vtakneta najbližji osebi zopet v žep. Marekateri pošten slovenski deželan se je na Stadionu seveda začudil, ko je našel v svojem žepu tujo denarnico.

Na Stadionu je bilo najdenih vse polno denarnic, po večini praznih ali pa v njih po dinar, dva drobiža. To so bile ukradene denarnice, iz katerih so tatovi pobrali vse papirnat in srebrn denar, drugo pa so zavrgli. Mnogim okrađenem se niti ni zdelo vredno, da bi tatvino prijavili policiji, vedoč, da je plen že v sigurnih tatinskih rokah. Na čast ljubljanske policije pa moramo priznati, da je proti predrznim žeparjem storila vse, kar je mogla. Sicer pa je v primeri s stotisoči udeležencev odstotek okrađenecv sorazmerno majhen.

SVEŽE SARDELE

kg po 5 Din jutri v trgovini

„RIBA“ J. OGRINC

Gradišče in Pogačarjev trg

17) Ravateljstvo drž. učiteljske šole v Ljubljani sporoča vsem interesentom, da ne more dati prav nobenih informacij o otvoritvi 1. letnika ozir. o pogojih sprejema (zlasti učencev meščanskih šol), ker še ni nobene ministrske odredbe o tem. Kadar bo dospelaka kakodolčitev, bo to objavljeno na objavi desk v veži šolskega poslojpa ter v vseh dnevnih časopisih.

18) Pripravljalni odbor za ustanovitev slovenske šahovske zveze priredi danes t. j. v sredo, dne 3. julija t. l. zvečer ob tridesetih na 9 v mali dvorani restavracije »Zvezda« družabni sestanek na čast letošnjemu jubileju, veleojstru prof. ing. dr. Milanu Vidmarju. Vsi šahisti in zastopniki šahovskih klubov ste k temu sestanku najviljudneje vabljani.

19) Avtomobilstvu, Uprava policije v Ljubljani razglasa: Vedno gosteje se množe priozbe proti kajenju dnevnega in nočnega miru, ki ga povzročajo vozači avtomobilov in motokiclov. Poved priozbam je predvsem prekmerno hupanje tako podnevi kot ponoči in nepravilno izpuščanje plinov, posebno pri motornih kolesih starejšega tipa. Radi tega se lastniki in vozači avtomobilov ponovno opozarjajo na določila paragrafa 50 in 51 občega cestnega reda in paragr. 12 mestnega cestnega reda s pripombo, da imajo varnostni organi nalog vsakega vozača motornih vozil, ki bi se ne ravnal po določilih navedenih paragrafov brezpogojno ustaviti in prijaviti.

20) Zadnji dan razstave cerkvene umetnosti. Vsi, ki so si razstavo do sedaj ogledali, najvišji cerkveni dostojanstveniki in najpriprostejši obiskovalci, so polni hvale in občudovanja. Kdor noče zamuditi edinstvene prilike, da vidi zbranih toliko umetniških predmetov, naj danes, zadnji dan, to razstavo

obišče. Vstopnina prosta. Razstava je pri uršulinkah na Kongresnem trgu. Vhod je pri glavni porti.

21) Zahvala ljubljanskim gospem in gospodičnam. Gospem in gospodičnam ljubljanskim, ki so nam udeležencev kongresa v dnevih od 28. do 30. junija 1935 postregle s hladno vodo, izrekamo najiskrenejši Bog plačaj. Huda žaja nas je mučila, ko smo čakali v sprevidu, da se pričemo pomikati naprej. Boječe smo potrkali na veliko okno in zaprosili: »Gospodično prosimo malo pitne vode.« Pa so romali kozarci skozi okno iz rok v roke, dokler ni bilo večje število udeležencev pokrepanih. Na drugem sta pa prišli gospa in gospodična z veliko posodo vode ter postrežljiv deček s kozarci, pa so stopali ob vrsti čakajočega sprevida in tešili hudo žejo. Za te in gotovo še mnoge druge usluge je enkrat: Bog obilno plačaj! — Udeleženci.

22) 50 železniških otrok odide drevi ob 18.16 na štiritedensko letovanje na morje v Kraljevico v dom Franje Tavčarjeve. Pošlija jih pretežno na svoje stroške letos ustanovljeni železniški krajevni odbor Jadranske Straže v Ljubljani, ki mu nadohaja železniški direktor g. Josip Cugmus. Odbor je v kratkem času svojega obstanka pokazal izredno agilitet in dosegel, da so po mnogih edinicah v Ljubljani uslužbenici 100% uveljavljeni v Jadranski Straži. Prešel je takoj k dejanjem in zbral z intenzivnim delom lepa sredstva, tako, da mu je mogoče že prvo leto poslati res veliko število otrok na morje. To je vsakakor najboljša propaganda za ideje Jadranske Straže in nas solnčni Adran. Otroke bo spremlila na postajo železniška godba »Sloga«. Želim mladim jadranskim stražarjem nekaj lepih uric na našem morju, da ga vzljubijo in postanejo njegovi navdušeni propagatorji.

23) Svilo je kradel po trgovinah. V zapore ljubljanskega okrožnega sodišča je bil priveden trgovski pomočnik Dušan M. Na Vidovdan je prišel z nekim tovarišem v Urbančevo trgovino na Marijinem trgu in kupil 3 robece za 25 Din. Zahteval je še finejše. Ko se je trgovski uslužbe-

Zahvala

Čutim se dolžnega, da se javno zahvalim p. n. duhovščini, komunalnim in vojaškim oblastvom, in vsem, ki so na kakršenkoli način sodelovali pri sprejemu in slovesu papeškega legata za ljubljanski evharistični kongres, Eminence kardinala Avgusta Ilonda, ko je potoval skozi Maribor, oziroma po ozemlju lavantinske škofije. Visoki zastopnik sv. Očeta, s svojim spremstvom vred, je ponovno ganjen naglašal, kako veselo je presenečen po dokazih vdanosti tukajšnjega prebivalstva do Cerkve in njenega poglavarja. Vse doprinešene žrtve naj Bog plačuje s svojim blagoslovom!

Maribor, dne 3. julija 1935.

† Ivan Jožef, škof.

—o—

24) Zlatomašnik p. Andrej Golob. V nedeljo bo v baziliki Matere Milosti izredna slavnost. Frančiškanski oče Andrej Golob bo imel zlato sv. mašo. Slovesni vhod v baziliko bo ob 9.15, nato slavnostna pridiga, ob 10 slovesna služba božja in zahvalna pesem. Na slovesnost se pripravljajo vsa občirna frančiškanska župnija in bo to vesel dogodek za vse mesto, saj je p. Andrej priljubljen in spoštovan kot dolgoleten neumoren delavec za božjo čast in bližnjega korist.

25) Proslava mednarodnega zadrutnega dne v Mariboru se vrši v velikem obsegu na praznik sv. Cirila in Metoda dne 5. t. m. (v slučaju slabega vremena v nedeljo 7. t. m.) in obsega povorko, ki krene z Rotovškega trga ob 16 in veselico na telovadišču Sokola I. v Koseskega ulici (Magdalensko predmestje). Pri koncertu sodelujejo glasbeni in pevski društva. Koncertu sledi prosta zabava, ognjemet itd. Za jedila in pijačo bo vsestransko preskrbljeno.

26) Mariborski šahisti so imeli v torek zvečer v Centrali redni občni zbor, ki ga je vodil predsednik podžupan Golouh ter podal zanimiv pregled dela, ki ga je klub v minulemu letu uspešno vršil. Poudarjal je zlasti veliko mednarodno prireditve, ki jo je klub lani ob priliki Mariborskega tedna vzorno organiziral, ter podal nekaj tehničnih idejnih smernic za poglobitev dela v bodočnosti. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika znova Rudolf Golouh, za podpredsednika Ostanek, za tajnika prof. Sila, za I. blagajnika Franjo Golec, za II. blagajnika dr. Danen, gospodar Kukovec, odbornika prof. Stupan in Lohkov, nadzornika minister Vesenjak in mag. ph. Albanež. Za častnega člana je bil izvoljen mojster Vasja Pirc.

27) Zanimiv sklep. Zadnji sklep tajne seje občinskega sveta mariborskega je bil, da se župani slikajo, sedanjim občinski svetniki pa skupno fotografirajo. G. župan je konstatiral, da je sklep soglasen ter nato sejo zaključil. Ta sklep je bil pravzaprav plebisitaren, ker so občinski svetniki že pred sejo na posebnem aktu s podpisom izrazili željo, da bi se župani slikali, na kar je logično sledilo, da je moral izraziti tudi g. župan željo, naj bi se občin. svetniki vsaj fotografirali. Tako bo ohranjen sedanji mariborski občinski svet še poznim rodovom v spomin!

28) Ciril-Metodov kres bodo žgali Mariborčani drevi pri Sv. Urbanu.

29) Mariborska tekstilna tovarna namerava svoj obrat znatno povečati s predilnico, katero bo prenesla v Maribor iz Varaždina.

30) Praznik slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda se bo slovesno obhajal v nedeljo 7. julija. Ob 10 bo v stolnici slovesna služba božja.

31) Sv. mašniška posvečenje bo podelil prevzvišeni knezoškof dr. Ivan Tomažič v nedeljo ob 7 zjutraj 8 letošnjim novomašnikom.

32) Hrvaški agronomi pridejo. Jutri v petek pride v Maribor 26 absolventov agronomске fakultete iz Zagreba pod vodstvom profesorjev dr. Postića in dr. Filipića. Ogledali si bodo vinarsko in sadjarsko šolo ter mariborsko okolico.

33) Diplomirana je bila na farmaceutskem oddelku filozofske fakultete v Zagrebu gdca Dragica Nežić iz ugledne mariborske družine. Čestitamo!

34) Nove zgradbe. Gradbena dovoljenja so dobili: krojaški mojster Matevž Šmid za enonadstropno hišo v Belgrajski ulici; dr. Ivan Jančič, drž. tožilec v p., za dvonadstropno hišo na vogalu Vrtnice in Gosposvetske ulice; dr. Rudolf Mikuz, zdravnik iz Vojskovega, za trinadstropno hišo v Prešernovi 30. — Uporabno dovoljenje sta dobila Kerin Martin za novo hišo v Metelkovi ulici ter Herman Wögerer za svoj novozgrajen stanovanjski blok v Prešernovi ulici 20 in 22 ter v Maistrovi 9.

35) nec odstranil, je porabil priliko in izmaknil 67 m svile v vrednosti 1417 Din. Bil pa je zasačen. Njega so prijeli, pajdaš pa je pobegnil ter je med begom pustil zavoj z blagom, vrednim 900 Din. Dušan se izgovarja, da je svilo ukradel njegov slučajni znanec, ki je navedel neko čudno ime.

Mariborske vesti

36) Vasja Pirc se preseli v Ljubljano. Naš šahovski veleojstr Vasja Pirc zapuša Maribor ter se naseli v Ljubljani. Za šahovsko življenje odbravrske prestolnice bo njegov odhod občutna izguba.

37) Vinarski in sadjarski šola priredi danes s svojimi gojenci dvodnevno ekskurzijo v Premurje. Bodoči gospodarji si bodo ogledali banovinsko posestvo v Rakičanih, videli pa bodo tudi načine prekmurskega gospodarstva in življenja.

38) Carinski dohodki pri mariborski carinarnici so znašali junija 4.547.038.50 Din, od tega pri izvozu 15.323.75 Din.

39) Na otoku polnjo bazene s studenčnico. Na Mariborskem otoku je kopalni mojster Zierer odkril tako močne izvire vode, da polnijo sedaj že veliki bazeni s studenčnico, dočim so ga napolnjevali prej s filtrirano dravsko vodo, ki seveda ni bila tako čista. Sedaj iščejo še nove izvire, ki bodo dajali dovolj vode za vse bazene.

40) Borza dela za izobražene ima na razpolago dve mesti za absolvente trgovske akademije. Prijave v pisarni v gradu od 11 do 12.

Gostilniški obrat

v planinskem letovišču
PENSION LOBNICA
na Smolniku (Pohorje) — otvorjen!

Celje

41) Diplomski izpiti. Za inženirja gozdarstva je bil diplomiran na zagrebški univerzi g. Ivan Možina, na filozofski fakulteti pa je bil diplomiran g. Oskar Reddi. Čestitamo!

42) Občinske seje ne bo. Za danes zvečer je bila sklicana seja celjskega mestnega sveta, katera pa je bila v zadnjem trenutku preklicana. Včeraj je namreč izdal g. župan dr. Gorican naslednje obvestilo: Ze 13. junija sem podal ostavko na položaj predsednika mestne občine v roke g. bana s prošnjo, da me razreši. Ker ne morem preudicirati odločitve svojega naslednika, ne morem predsedovati seji, ki bi se imela vršiti 4. julija. Preključem radi tega na 4. julija določeno plenarno sejo mestnega sveta celjskega. Predsednik mestne občine celjske: Dr. Gorican.

43) Na drž. dvorazredni trgovski šoli v Celju se je vršil završni izpit v junjskem terminu pod predsedstvom ministrskega odposlanca g. Dolena Mateja, ravnatelja trgovske akademije v p. iz Maribora. K izpitu se je prijavilo 10 kandidatov in 14 kandidatkinj, skupaj 24. Od teh je 6 kandidatov, oziroma kandidatkinj prestalo izpit s prav dobrim, 12 z dobrim in 2 z zadostnim uspehom. Pravico do polaganja popravnega izpita v septemberskem roku imajo štirje kandidati, oziroma kandidatkinje. Izmed kandidatov in kandidatkinj so položili izpit: Babič Stanislav, Cepin Ivan, Dirmajer Rihard, Fras Ferdinand, Krušič Valter, Škeri Mišo, Stok Josip, Cepuš Elizabeta, Cater Jožeta, Ferdič Helena, Kolenc Brigita, Kosi Pavla, Loibner Hedvika, Marinko Roza, Oražem Marija, Šketa Angela, Svajger Ljudmila, Vidmajer Marija, Zabukošek Justina, Zidanšek Milena.

44) Umrla je v celjski bolnišnici Kukovič Jožeta, 63 let, ddnarica iz Loč pri Poljčanah. Naj počiva v miru!

45) Uradni dan Zbornice za TOI v Ljubljani za Celje in celjsko okolico bo v torek, 9. julija v posvetovalnici Zdrženja trgovcev v Raziagovi ulici.

Ptuj

46) Zopet dva požara. V ptujskem okraju so požari na dnevnem redu. Ne mine dan brez požara. Prvi požar je izbruhnil v vasi Pestike, obč. Zavre v Halozah pri posestniku Jakobu Težaku. Zgorala je stanovanjska hiša do tal s pohištvo in obleko vred. Škoda znaša 25.000 Din in je le deloma krita z zavarovalnico. Požar so povzročili otroci, ki so bili brez nadzorstva in so se igrali z vžigalicami. Drugi požar je izbruhnil pri Sv. Bolniku pri Majšpergu. Zgorala je vinska klet posestnice Marije Klasine iz Stražgonjcev pri Cirkovcih. Tudi ta klet je zgorela do tal, žrtev požara pa je tudi nekaj vina in večja količina vinske posode. Škoda znaša okrog 10.000 Din.

47) Hudo se je ponesrečil 37letni zidar Ivan Zavec iz Gruškovja. Pri popravilju cerkve v Cvetlinu je padel iz visokega odrva v globoko in oblačno nezavesten. Prepeljali so ga v ptujsko bolnišnico. Njegovo stanje je zelo resno.

48) Smrtna kosa. V ptujski bolnišnici je umrla po dolgi mučni bolezni Marija Senica, uslužbena v minoritskem samostanu, stara 44 let. — V Krčevini pri Ptuj je umrla Marija Arnuš, hči posestnika, stara šele 15 let. Blag jima spomin!

Kulturni obzornik

Evharistija v slov. književnosti

2. V pripovedništvu. Nadaljevanje članka iz št. 145.

Kaj pa naše pripovedništvo? Trudil sem se, da bi kje bral tako plastične opise Telovskih procesij, kot jih ima Reymont ali vsaj takih kot jih podaja alpinist Kugy, ki jih opiše z Golice. Ali morda prvih svetih obhajil, sv. popotnic, nočnih češčenj ali celo svetih maš, ki bi ostale zavedno v našem spominu, kot edinstveni opisi teh obredov. Naši starejši klasiki skoraj da ne opisujejo cerkvenih obredov, njih zanima samo narod s folklorne strani, gledan izven cerkve. Kaj ima Jurčič religioznega? Potopis božje poti? Ali Erjavec v Eni noči na Kumu? Opisuje mašo, pa ga ne zanima, kaj se godi na oltarju, le kako zopno gledajo godci in se zabavajo romarji pred cerkvijo. Saj bi težko našli kakšnega njihovega junaka, ki bi umrl previden s sv. popotnico. Zdi se mi, da je začela paziti nato šele prva dom in svetom generacija (Pomladni glasi, Debevec: Vzori in boji) ter Detela, ki vsakega pred smrtjo previdi. Detela ima tudi opise — kratke sicer — prvega svetega obhajila (Svetloba in senca), velikončne in telovske procesije (Vest in zakon). Ko je Kersnik hotel v celoti opisati »Kmečko smrt«, ni mogel mimo sv. popotnice, dasi je podrobneje ne opisuje, kakor bi pričakovali. Tudi od te strani bi bilo zanimivo pregledati neko naše starejše klasike natančneje, saj bi dali zanimivo podobo religioznega liberalizma, izkoreninjenega iz duhovnega cerkvenega občestva.

Najzanimivejši te dobe je še Tavčar. Njegov »Izgubljen Bog« se je nekoč smatral kot pamflet, vendar pa ima v dnu nekaj dobrega, svetega, ter je le obtožba duhovnika, ki ni dovolj vester. Toda Tavčar ni pisal feljtona, da obrani bogoskrunstva izgubljenega hostijo iz velikega spošto-

vanja do nje, temveč, da napade duhovnika, kar daje podlistku dnevno bojevit ton in jemlje tudi umetniško vrednost. Sicer pa je Tavčar med vsemi mladostenci še najbolj religiozno oglašen ter je sv. hostijo spoštoval do zadnjega, ter vero svojih junakov vanj tudi večkrat podčrtil. Najbolj naturalistično podoba pa je našlo sv. obhajilo v črtici M. Preglja: Igra, ko odurno opisuje smrt svoje matere z besedami: »naravnost od mize gospodove je padla v kamenit in globok jarek, v usmrjano in kalno vodo in se tam ubila in utopila; tam v gnilem jarku, v samotni gluhe noči, kamor je prišla naravnost iz svetlišča, od svežega boga in s svojim bogom v ustih.« — Meško je morda še najnatančnejše in morda prvi opisal obred svete popotnice (Ko so zvonovi plakali...). Dalje, hrepenenje po njej umirajoče, ki umira »Pozabljen v samotni; veliko čast božjega groba (Slike), zločin starca Matije, ki izpred božjega groba vzame križ in se vrže z njim v prepad; obhajanje umirajočih v kugi, itd. Sploh ima Meško veliko obrednih motivov. Zdi se mi, da je tudi Funke v svojih Lučih opeval večno luč, ki gori v naših cerkvah... Pri Finžgarju mi je ostalo v spominu samo pričakovanje smrti v »Moja duša vasuje«, ko bolnik posluša cigljanje zvončka sv. popotnice, ki jo neso drugemu... ter obhajilo Jančaric iz »Bojev«, ki ga z vso družino daruje za mirnega moža. Močno opisana in psihološko zelo zanimiva je Velikončna črtica »Izpovedi«, kjer opisuje notranje boje dijaka v konviktu, ki misli, da ni oprado izpovedi, pa vendar drugi dan pod pritiskom zunanjega reda gre k sv. obhajilu. Zanimiva snov, ki bi jo moral prebrati vsak katolik in vzgojitelj mladine. Prav tako tudi tiste odstavke iz Ivana Cankarja avtobiografije »Moje življenje«, kjer govori o svojem prvem svetem obhajilu (XVII sv. 203), kot najbolj žalostnem spominu na mladost. To je v nasprotju s tradicionalnim opisom tega otroškega praznika kot je opisan na pr. v Čerkvici na gori. Pomladni glasi I.). Cankar namreč opisuje, kako brez pobožnosti je čakal v vrsti prvoobhajancev in v tej nepazljivosti

je prišla vrsta nanj, in njemu se je zdelo, da je zagrešil božji rop. Tako ga je mučila ta zavest, da je hotel iti v vodo. — V poznejši črtici z naslovom Sv. Obhajilo« pa ni nič religioznega, primerja z njim le svojo mater za nas malo neprimerno — kot tako, ki daje telo in kri svojim otrokom. Omenjati pa moram pri njem Mohorsko novelo »V samotni«, kjer opisuje — kot Meško — željo umirajoče po sv. popotnici na sveti večer.

Povdariti pa moram dva umetnika, ki sta ustvarila najlepši noveli o sveti hostiji v naši književnosti: to sta — Golar in Pregelj vsak z drugega gledanja. Golar je v Ljubljanskem zvonu l. 1911 napisal novelo Čebelarjev greh, ki je vsa zajeta iz slovenske narodne pesmi. Legendo o »Omeščeni hostiji« je prenesel v življenje čebelarja ter je skušal psihološko utemeljiti. Čebelarja, ki mu čebela nikakor nečje vzroji, skuša hudič na vse načine, prigrvarjač mu, naj pri sv. obhajilu ne zavije hostije, ampak naj jo prinese v uljnak, na kar bo imel tako srečo pri čebelah, da bo daleč najbogatejši. Po hudem notranjem boju z vragom knet res prinese hostijo in jo položi v srednji panj: takoj so čebela rojile. Ko pa zopet čez tri dni pogleda svoj čebelnjak, se zgrozijo: čebela so z načistejšim voskom obdale sv. hostijo in napravile iz uljnjaka oltar. Čebelar pade v kezanju na kolena in kleči nepremično leta in leta, da ga preraste mah in na ta način doseže odpustitve — in svetost. — Popolnoma narodna pripovedka. — Pregelj pa je dojel, kot brez dvoma dozdaj noben slovenski pisatelj, duhovno globino katoliške liturgije. V vseh njegovih povestih ima sv. popotnica važno mesto: tako v živih mejnikih, Petru Markoviču, P. P. Glavarju, Muzniku itd. Obred svete maše in svečenstva je n. pr. v Magistru Antonu glavni motiv »romana« kjer je tudi najlepše opisana posvetitev novomašnika in njegovo prvo presnavljanje kruha v Njegovo Telo in vina v Kri.

Ob današnji temi omenjam samo evharistično pesem v Izgubljenem sinu, grozno obhajilo protestanta Knalja pod obema podobama ob njega

smrti ter najlepši opis nočne poti svečnikovke s sv. popotnico v gore — prosluli njegovi noveli »Thabita kumi«, ki se po čudovito plastični poti spremeni v bolešno bogoskrunstvo, najgroznejše v naši književnosti, ki ima vedno vzrok v sektanski misli vikarja Potrebueja. Isti vikar Potrebuej pa je v »Plebanusu Joannesu« najgloblje dojel očičujočo moč in milost sv. evharistije v prizoru, ko umirajočemu dijakonu Petru, ubijavcu in izobčencu, da piti od Krvi Kristusove: »Ali mar ljubi Gospod ne bo dal piti od svoje Krvi človeku, ki je mnogo trpel in ljubil do konca?« Ob smrti se Gospod v ljubezni skloni tudi do ubijalca in izobčenca, ki ljubi. In kaj je veličastnejša? —

Tako sem skušal samo v ubežnem pogledu pokazati najbolj znane omenbe sv. Rešnjega Telesa v naši književnosti. Vem, da jih je še morda mnogo, toda v glavnem se ta črta ne spremeni. In z žalostjo vidim, da je slovenski pisatelj stal oddaljen od največje katoliške religiozne skrivnosti, da ni v zadostni meri opisoval njenega kulta, da ni zajemal iz občestvenega narodnega duhovnega zaklada, v katerem je naša narodna pesem toliko poezije. Nimamo opisov evharističnih manifestacij, procesij, ki so tako lep in pester motiv vsakemu besednemu slikarju in oblikovancu. Kako prav je nekdo nekoč napisal, da imamo tako malo res katoliške umetnosti. Vse, kar imamo, je dala šele moderna doba od poetičnega realizma dalje. Pa tudi naši moderni realisti in psihologi so dali le zunanje obrise obreda, notranjo veličino je doživela šele religiozna sintetična povest in ekspresionistična pesem (na pr. F. Vošnjak v lepi pesmi »Sv. maša«, kjer dinamično prikaže religiozno napesto vernika pri povzdigovanju in njegov notranjo povezanost z vsem cerkvenim občestvom). Zdaj je čas, da se poglubo naši pisatelji v občestveni religiozni nazor našega ljudstva, ki stoji na kultu Boga v sv. Rešnjem Telesu. Zdaj se obnavljajo religiozne osnove in zakaj se ne bi prenovili tudi pozitivistični temelji naše književnosti z novim religioznim, res katoliškim duhom? —

Id

Bodganja vas pri Žužemberku pogorela

Žužemberk, 2. julija.

Davi ob 2 je izbruhnil požar v Bodganji vasi v listniku pri »Štrekalu« in je namah objel vsa sosednja poslopja. Ljudje so si komaj rešili golo življenje. Ognjeni stebel se je naenkrat dvigal do neba. V celi vasi ni bilo več nobene vode, Krka pa teče v globoki strugi pol km daleč. Ubogi ljudje niso imeli nobenega sredstva na razpolago proti vničujočemu elementu. Na nekatera slamnata poslopja so nanosili kiste repe iz kleti, da so omočili in tako so se obvarovali požara. Smihelci gasilci, ki so bili prvi na mestu, niso mogli uporabiti svoje motorke, ker niso imeli zadosti cevi. V Žužemberku pa gasilci niso dobili 800 na razpolago in tako so gasilci sami privlekli 900 kg težko motorko pol ure daleč po silno slabi in strmi poti pod Bodganjo vas v strugo Krke in so skupno s Smihelci dajali vodo iz Krke. Prihiteli so tudi ga-

silci iz Zagradca in dali svoje cevi na razpolago in tako je bil požar omejen.

Zgorelo je pet stanovanjskih hiš in 13 poslopij. Pogoreli so tile posestniki, kakor jim ljudje pravijo po domače: Dobravci, Mihajlov, Štrekal, Jernavci in Cesarjeva Mica. — Štrekalu sta zgoreli tudi dve kravi. Škode je nad 200.000 Din, zavarovani pa so vsi samo za 25.000 Din.

Pozivljamo občino, naj naredi enkrat za vselej konec prekananju, kdo bo dal konje gasilec, ko med tem uničuje ogenj slotisoče ljudskega premoženja. Gasilec pa vsa čast, storil so več kot je bila njihova dolžnost. Vodovod nam v Suho Kraljino obeta vsak, kdor potrebuje naših glasov. Če pa pride požar, moramo gasiti s kislino in gnojnic. Naj bi prišlo že skoraj od obljub do dejanja! Zažgala je brez dvoma zlobna roka, in bomo odslej zopet v večnem strahu, kedaj nam zločinec zapali naše domove.

Nočna nevihta

Ljubljana, 3. julija.

Od petka, ko je po noči nekoliko zaroslo in se ozačje ohladilo, se je vročina od dne do dne stopnjevala ter je včeraj dosegla najvišjo toploto +32C. Snoči se je oblačilo. Okoli 1.30 davi pa se je začelo najprej močno bliskati. V okolici je nastal silen vihar, ki je ponekod podrl mlada drevesa in jih prekal kar čez pol, nato pa je sledila ploha, ki je trajala le par minut med bliskom in gromom. Parkrat je tudi tresčilo, toda nikjer ni nastala kakšna večja škoda. Zmeren nali v Ljubljani in okolici je poživljal rastlinje, vplival je blagodejno na rast in ohladil tudi ozačje, žal, da do korenin ni prišla vlaga. Podnevi je vladala vnovič velika sapa.

Krajevna nevihta se je gibala od Krma proti vzhodni Dolenjski in dalje proti Zagrebu. Dopolndne so bile pretrgane vse direktne telefonske zveze Ljubljane z Zagrebom in Belgradom, ki vodijo skozi Trebnje proti Zagrebu. Prav na Dolenjskem v tej smeri so morale biti po noči hujske nevihte, ki so najbrže napravile večjo škodo, toda podrobnejših poročil še ni. Od Ljubljane proti Zagrebu napravljajo novo direktno telefonsko progo z Zagrebom. Ta dela deloma motijo spoj, nevihte so pa ta dela davi nekoliko ovirale. Naprava nove direktne telefonske proge bo v kratkem končana.

Poročila, ki so prispela v Ljubljano, navajajo, da je ponoči morala divjati hujska nevihta okoli Zagreba in dalje proti Belgradu. Nali v Ljubljani je bil drugače pobeven, kajti vsega je davi do 7 padlo le 3.8 mm dežja.

V Ljubljani je treskalo a prav malo deževalo

O vročini, ki je vladala letos junija, smo prejeli še naslednja poročila: Dol. Lendava 38, Sv. Trojica v Slov. goricah 34,2, St. Jurij ob južni železnici 36,3, Mozirje — Nazaret 39,4, Kranjska gora 33,4, Jezersko 35,6, Ziri 34,8, Sodražica 34,8 in Kočevje 36,3 C. Ta najvišja toplota je bila zaznamovana povsod 28. junija.

Kako velikanska vremenska razlika je letos junija napravil lansnemu juniju kaže zlasti račun, koliko dežja je padlo ta mesec na ozemlju mestne občine Ljubljanske Račun kaže: lani junija 119.980.000 hl, letos junija le 10.720.000 hl.

Ves vremenski položaj pa kaže, da vročina v Sloveniji še ne bo tako kmalu ponehala. Letošnje leto je sploh v pogledu padavin izjemno leto.

Žrtve strele

Laško, 1. julija.

Strašna noč je bila med 28. in 29. junijem, ko je po vročem valu, ki vlada v celi Sloveniji, se zvečer stemnilo, pričelo grmeti in treskati, da je bila prava groza.

Kmalu smo zapazili žar na nebu. Naši vrli gasilci so se podali z motoriko k Sv. Lenartu, kjer so od strele zažgano Čepušovo (Posodnikovo) gospodarsko poslopje gasili. Pogorelo je vse, kar je bilo v poslopju in poleg še eno tele. Mož baje ni bil zavarovan!

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

naravne FRANZ JOSEF grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Ginljiv pogreb v Radovljici

Radovljica, 3. julija.

Ginljiv pogreb se je vršil v Radovljici 2. julija. V domačo zemljo je bilo položeno truplo dne 15. junija v Savi ponesrečenega 24-letnega Berteta Janka. Od dneva nesreče so domačini in gasilci iskali utopljeno truplo. Šele mali deček iz Podnarta, ki je stekel po vodo v Savo za očeta, ki je klepal koso, je prvi zapazil truplo utopjenega Janka pri podnarskem mostu. Za roko je bil ujet v mostno nogo. Brez obleke in las je bil in po obrazu ves spremenjen. Spoznali so ga le po tetoviranemu znaku na roki. Pogreb se je vršil ob veliki udeležbi vseh faranov. Gasilci so ga spremili v uniformi, spremljala ga je močna četa bivilnih bojevnikov, katerih član je bil, pevec so mu zapeli v slovo v cerkvi in na pokopališču. V slovo je pokojnemu spregovoril funkcionar gasilske čete, ki ga je slavlil kot pridnega gasilca. Domači g. dekan ga je za naslikal kot zgledega in vedoželjnega mladeniča. Med fanti je bil on kot kmečki sin edini naročen osebo na »Slovenec«, ki ga je vsak dan komaj čakal. Prvi se je priglasil na evh. kongres in se naprej veselil, kako bo nastopil v narodni noši. Sredi poklicnega dela ga je Bog poklical k sebi po plačilo. Sedaj ne uživa svojega Odrašenika le pod podobno kruha, ampak Ga zre od obliža do obliža. Naj v miru počiva!

Nesrečna smrt

Maribor, 3. julija.

Zadnje dni se dogajajo v mariborski okolici smrtni nesreče druga za drugo. Po večini pri kopanju, ko sili silna vročina v vodo tudi ljudi, ki plavanja niso vešč. Tako je v potoku Velki v Zgor. Zerjavcih utonil 11-letni Alojz Bunderl. Kopal se je v družbi svojega 8-letnega brata v plitvini, pa je zašel v tolmun. Ker ni znal plavati, je utonil pred očmi svojega brata.

V Skalah se je vtopila Frančiška Friškovec v ribniku. Našli so jo šele drugi dan in izveleki iz globine. Tudi za njo je bilo pogubno, ker ni znala plavati.

Na Remšniku je našla Elizabeta Snežič na pašniku nepoznanega starega moža. Ljudje so prepoznali v njem 67-letnega Franca Kaurana iz Solnice ob Dravi. Mož je bil 8 tednov v slovenjraški bolnišnici, iz katere se je vračal domov. Med poljo je omagal ter ga je na samotni zatekla smrt.

Koledar

Četrtek, 4. julija: Urb, škof; Berta, devica; Lovrijan.

Srce, ledvice, živce ženske bolezni, splošno in moško slabost zdravi z uspehom naše najkrepkejše prirodno ogljikovo-mineralno kopališče

Slatina Radenci

Zdravljenje s kopanjem in pitjem slovite Radenske na samih izviri

Idealen odmor za telesne in duševne delavce

kronogu, Alfonz Cepuder, starešina okr. sodišča v Ribnici, Franjo Gorenc, starešina okr. sodišča v Gor. Radgoni, Nikola Antipin, namestnik drž. tožila v Celju, dr. Albin Juhart, namestnik drž. tožila v Celju, dr. Julij Fellahar, namestnik drž. tožila v Ljubljani, Franc Juhart, sodnik okr. sodišča v Mariboru, Valentin Bidovec, sodnik okr. sodišča v Ljubljani, in dr. Vladimir Muha, sodnik okr. sodišča v Ptuj. V 4. skup. 2. stop. je napredoval Zvonko Dokler, okr. sodnik v Brežicah. — Premješčen je Evgenij Maslov, sodnik v Rekovcu in bivši pristav v Ljubljani, za drž. tožila v Požarevac.

— Iz sodnopisarniške službe. Iz VII. v VI. položajno skupino so napredovali: Viktor Marčič, računovodja pri apelacijskem sodišču v Ljubljani, Rajko Alt, višji oficijal okr. sodišča v Ptuj, Ivan Drame, višji oficijal okr. sodišča v Slov. Konjicah, Josip Kontelj, višji oficijal v Krškem, Božidar Kryl, višji oficijal v Ljutomeru, Josip Sinko, oficijal v Ormožu, Fran Autischer, oficijal pri okr. sodišču v Celju in Rudolf Bižak, oficijal v Slov. Bistrici.

— Diplemiran je bil na juridični fakulteti v Ljubljani dne 27. junija absolvirani pravnik g. Anton Majdič, sin veletrgovca Antona Majdiča iz Kranja.

Ostale vesti

— Danes ob 10 bo ljubljanska radio postaja oddajala čitanje vladne deklaracije iz narodne skupščine.

— Izseljenci se vračajo. Izseljenci iz Holandije, Belgije, Francije in Nemčije, ki so dospeli v preteklih dneh na obisk v domovino, se vračajo vsi skozi Maribor. V četrtek 11. julija se peljemo v Maribor z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 5.20 zjutraj, iz Litije ob 6.07, iz Zid. mesta ob 6.57, iz Celja ob 7.33 in prispemo v Maribor ob 9.10 dopoldne. Oni, ki ne bi mogli potovati s tem vlakom, se pripeljejo na vsak način z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 7.22 — k temu vlaku imajo tudi oni iz Trebnjega in Nov. mesta (iz Novega mesta ob 4.34), kakor tudi potniki iz Zagreba in Brežic (odhod iz Brežic ob 6.36) zvezo. V Maribor pride ta drugi vlak ob 11.14. Odhod iz Maribora popoldne ob 5. Na vsak način je železi, da pripejo vsi potniki že dopoldne v Maribor. Kdor ne bi mogel dopoldne priti, naj sporoči to na naslov: Drago Oberžan, Zidani most. — Vodstvo izleta.

— K sprejemu Marije Pomagaj v Komendi nam g. šolski upravitelj Ostanek Franc piše iz Vodice: V vašem cenj. listu št. 146 a od dne 29. junija 1935 med poročilom o prevozu slike Marije z Brezlj v Ljubljano je bilo navedeno pod poročilom iz Komende: »Šolska mladina je obsula pod vodstvom šol. uprav. Ostanke in učiteljske... To ni točno, ker nisem jaz šol. uprav. v Komendi, temveč v Vodici. Glasiti se mora: pod vodstvom šol. uprav. Trobiša Stefana in učiteljske. Prosim vas, da to popravite v listu in s tem tudi učiteljske v Komendi pohvalo, katere mu tudi pritiče.«

— Proti zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne Franz Josef grenčice. Odobr. od Min. soc. pol. in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

— Pojasnilo KID. Kranjska industrijska družba nam sporoča: V našem cenj. listu z dne 28. junija t. l. je pod naslovom: »Ali je to potrebno?« objavljena vest z Jesenice in Koroške Bele, »da je tovarna Westen v svojih tovarnah odredila na praznik sv. Petra in Pavla delo.« Proti pričakovani delavstva čigar znaten del, da je želez pri-sostvovali evharističnim slavnostim v Ljubljani. Ker sta v tej notici gotovo mišljeni tovarni naše družbe na Jesenici in v aJavorniku (v občini Koroški Bili), bi želeli ugotoviti, da se nista niti tvrdila A. Westen d. d., niti predsednik naše družbe g. A. Westen s to zadevo bavila, da torej tudi nista odredila, da bi se v naših tovarnah moralo delati. Pač pa je naša družba sama pravčasno odredila, da se bo na praznik sv. Petra in Pavla obratovanje vršilo samo v tistih obratih, ki se brez znatne škode ne morejo vsak čas ustaviti, t. j. zlasti v obratih, ki delajo z metalurgičnimi pečmi, a tudi v teh obratih je delavcem udeležba pri evharističnih slavnostih bila omogočena; v vseh ostalih obratih, in tudi v pisarnah, je pa delo povsem počivalo. Službo je torej opravljala na praznik sv. Petra in Pavla le razmeroma malo število naših uslužbencev.

— Redki jubileji. 1. julija so obhajali nekateri meteorološki opazovalci v Dravski banovini redke jubileje, namreč štiridesetletnico zvestega meteorološkega opazovanja na enem in istem mestu. So to gospodje: Verbič Mihajlo, šolski upravitelj v p. v Sodražici, Skvarčan Ivan, sodni oficijal v p. na Vrhniki in Košutnik Josip, šolski upravitelj v p. v Vojniki. — V teh krajih so imenovani gospodje 1. julija 1895 prevzeli naporno opazovanje vremena in podnebja. Opazovanje je naporno radi tega, ker je opazovalec navezan na beleženje vremenskih elementov, predvsem temperature zraka, trikrat na dan in sicer ob 7 zjutraj, ob 2 popoldan in ob 9 zvečer. Opazovanje zahteva točnosti, tako glede časa, kakor glede čitanja instrumentov. Gori omenjeni gospodje opravljajo to tiho delo nepretrgoma že 40 let. Je to višek vztrajnosti in potrpežljivosti. Uprava državnega zavoda za meteorologijo in geodinamiko na ljubljanski univerzi je tudi ugotovila, da so vsa dolgoletna opazovanja točna in zanesljiva, za kar jim izreka javno zahvalo. Zeli samo, da bi našla še marsikatero tako idejno nagradnovalca, kakor so ti gospodje. Pri malenkostni nagradi 370 Din na leto za vse to ogradeno kulturno delo, je izključeno, da bi gospodje zadrževali pri tem delu materijalistični oziri. Samo čisto veselje do kulturnega dela in gola ljubezen do prirode jih je toliko časa nepretrgoma priklenila k meteorološki hišici. Gospodje še dalje vztrajajo pri opazovanju kraj visoki starosti. Hvala jim!

— Vzgajni in učni zavod šolskih sester de Notre Dame v Smihelu pri Novem mestu ima lepo in zdravo lego v krasni okolici. Vzgoja je versko nacionalna, oskrba prvostarna. Šola dobiva vsako leto pohvalno priznanje višjih šolskih oblasti. S prihodnjim šolskim letom 1935-36 se sprejemajo: 1. gojenke, ki žele obiskovati v zavodu narodno ali

meščansko šolo. 2. Deklice, ki žele obiskovati realno gimnazijo v bližnjem Novem mestu. 3. Šoli odraslih dekleta, ki se žele v enoletnem privatnem nemškem tečaju dobro priučiti nemščine v govoru in pismu. 4. Dekleta, ki žele na zavodu obiskovati enoletno gospodinjstvo šolo.

— Za romanje na Sv. Goro pri Gorici dobite točna pojasnila brezplačno, če takoj sporočite svoj naslov upravi lista »Po božjem svetcu, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica.

— Tretja državna razstava žistokrvičnih psov vseh pasem se vrši pod okriljem Mariborskega tedna v dneh 3. in 4. avgusta 1935 v Mariboru. Lastniki žistokrvičnih psov naj se javijo klubu, da jim tajništvo dopošlje prijavnice. Klub ljubiteljev sportnih psov v Ljubljani prosi, da se jim pošljejo prijave za to razstavo do 10. julija. Razstava je mednarodno priznana.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, jeter, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in slično. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

— Vkuhanje (konserviranje) sadja in zelenjave za zimске mesece je sedaj najvažnejše opravilo naših gospodinj. Nov pomnožen in izpopolnjen natis knjižice: »Sadje v gospodinjstvu«, ki ga je priredil M. Humeč, daje vsaki gospodinj in kuharici obilo važnih nasvetov in navodil, kako ji je ravnati s sadjem in zelenjavo pred vkuhanjem, kako pripraviti sadje ali zelenjavo za konserviranje, kako ji je ravnati s posodo za vkuhanje, s steklenicami itd. V knjigi dobi navodila, kako pridelujemo razne sadne meze, marmelade, sadni sir, sadne sokove, brezalkoholne pijače. Drugi del govori o konserviranju zelenjave v kisu ali slanici, o konserviranju s sterilizacijo in neprodušnim zapiranjem v steklenicah ter sušenjem zelenjavi in sadja. Knjiga obsega 100 strani besedila in nad 90 slik in več barvnih prilog ter stane nevezana 21 Din, vezana 32 Din. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Knjige tople priporočamo vsem gospodinjstvom, gđ. pomočnicam in kuharicam.

— Vsaka dama ima ugodno priliko kupiti do 15. julija slanki z 20% popusta. Salon Anita, Ljubljana, Krekov trg 10.

— Richard Tauber na potu v kopališče Pistan. Richard Tauber, ki se je nedavno zaročil z angleško filmsko lepoticco Diano Nepier, je na potu v kopališče Pistan, kamor se je podal skupno s svojo zaročenko na 4 tedensko zdravljenje. Nastanil se bo v hotelu Thermania Palace.

Novo mesto

V Krki je utonil pretekli petek okrog 20 let stari Mikec, posestnikov sin iz Slatnika pri Novem mestu. Tisti dan je bil v Novem mestu pri naboru, naker se je šel kopat v Krko na neko plitvino ob globoki krnici in v njej izginil.

V zavodu de Notre Dame v Smihelu bodo tridnevne zaprte duhovne vaje za biveše učenke in gojenke v dneh od 10. do 14. julija zjutraj. Ne odlašajte s prijavami! Splošno žensko zborovanje, h kateremu iskreno vabimo zavedno žensstvo zlasti iz Smihela in Novega mesta, pa bo v nedeljo, dne 14. julija ob pol 8 zjutraj v samostanski dvorani in ne ob 9, kakor je bilo prvotno sporočeno.

Guštanj

Evharistični križi. Na Petrovo popoldne je bil blagoslovljen evharistični križ nad Guštanjem. Procesije se je udeležilo mnogo vernikov, ki so tako v duhu bili združeni z onimi v Ljubljani. Križ je nad 16 m visok. Les je daroval g. župan Dominik Kotnik. Proti večeru istega dne pa so blagoslovili križ, ki so ga postavili Rožankovi v Podgori pri Koljah. Ta je visok 12 m in postavljen na precej visoki skali.

Kotlje

Telefon odprt. Dolgoletna želja, da bi dobili svoj telefon, se nam je 1. julija uresničila. Telefon je bil uradno izročen prometu. Da je bil telefon nujno potreben, se razume samo osebi. Koliko povpraševanja je bilo po njem za časa letne sezone, se bolj v zimskem času, ko je v našem kraju do 200 smučarjev. No, sedaj bo ustrezno domačinom in gostom. Zico in montažo je oskrbela direkcija v Ljubljani, drogi in drugi stroški pa so se križili iz prostovoljnih darov. Čut hvalečnosti zahteva, da se zahvalimo obč. odboru, predvsem županu Kotniku, g. grofu Thurnu, gospe Nešič, gasilski četi Kotlje in drugim darovalcem. Posebna zahvala pa g. načelniku dr. Lebarju iz Ljubljane, ki nam je šel tako na roko, da so se naši načrti tako hitro uresničili in postali dejstvo. Hvala vsem!

Naznanila

Ljubljana

1. Občni zbor »Dobrote«, občinskega podpornega društva poštini namočencev v Ljubljani, bo dravi ob 19.30 v veliki dvorani Trgovskega doma v Gregorčičevi ulici 27.

1. Nočno službo imajo lekarne: dr. Kmet, Tyrševa c. 41; mr. Trakozy ded., Metelji trg 4, in mr. Ustar Selenburgova ulica 7.

Maribor

m P. Laznič pri Limbužu priredi dramski odsek v soboto ob 18 na prostem Našičevo igro »Nademni človek«.

Cerkveni vestnik

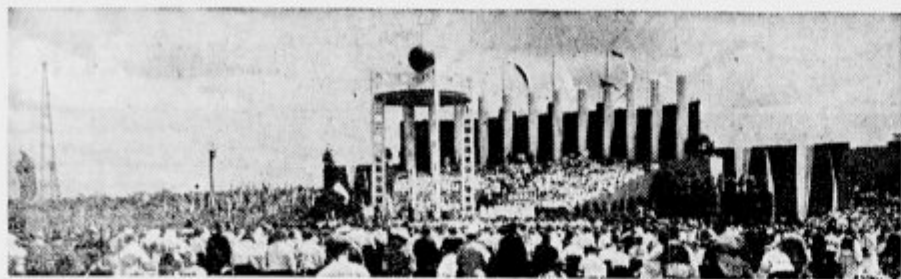
Dom duhovnih vaj pri sv. Jožefu v Ljubljani. Duhovne vaje za duhovnike: 8. do 12. julija, 22. do 26. julija, 3. do 5. avgusta, 26. do 30. avgusta, 2. do 6. septembra. Vodi vs. p. Zore S. J.

Celonočno čedenje najsvetej. zakramenta v ljubljanski stolnici bo dr. pričetkom ob 9. Molitvi bomo iz »Včne molitve« 11. ure: Prošnja za duhovnike. Viljudno vabimo moše in mladeniče, da se odzovejo temu vabilu.

11. Vauja Marijina kongregacija pri uršulinkah v Ljubljani ima jutri, v petek ob 6.45 skupno sv. obhajilo. V nedeljo izleti na Zupac pri Čatežu. Odhod z glavne kolodvor ob 6.10 do Velike Loke. Pridite vso! — Visklat.

Katoliški shod v Prahi

Stanovska zborovanja in druge prireditve - Evharistična slovesnost na Vaclavskem trgu - Pontifikalna sv. maša na strahovskem stadionu in zaključek katoliškega shoda

Pontifikalna maša kard. Verdierja v osmih jezikih.

Praha, 29. junija.

Včerajšnji in današnji dan sta bila namenjena vsakovrstnim stanovskim zborovanjem. Tako so imeli na raznih prostorih svoja stanovska zborovanja z govori: duhovniki z bogoslovci, učitelji, delavci in kmetje, trgovci in obrtniki, javni nastavljenici, žene in dekleta. Kdo bi se mogel vseh zborovanj udeležiti? Vem pa, da so bile pri vseh zborovanjih napolnjene velike dvorane, kljub temu, da so tudi praške ulice bile ves dan polne romarjev z znaki katoliškega shoda. Vsebinska predavanja in razgovorov je bila v prvi vrsti tale: Kakšen je trenutno verski položaj v življenju posameznih stanov in kako najti sredstva za izboljšanje verskega življenja.

Svoja posebna zborovanja so imele tudi posamezne narodnosti češkoslovaških katolikov, tako Slovaki, Nemci, Rusini in Madžari. V posebno velikem številu so se katoliškega shoda udeležili katoliški Slovaki. Z njimi je prišel tudi njih voditelj prelat Andrej Hlinka, ki je bil v posebni avdienci sprejet pri kardinalu legatu Verdieru. Verdier se je posebej zanimal za usodo slovaškega naroda in prelatu Hlinki obljubil, da po kongresu obišče Slovaško.

Včeraj kakor danes popoldne pa se je na stadionu na Letnách vršilo plenarno zborovanje vseh stanov in narodnosti. Nasproti častni tribuni se dviga velikanski križ s trajno krono in napisom: »Ti si kralj? — Da, jaz sem kralj!« Teh plenarnih zborovanj so se udeležili vsi visoki cerkveni in državni dostojanstveniki, tudi kardinal Verdier. Predsedoval jim je rektor Karlove univerze Drachovsky. Mogočni ojačevalci so glasove govornikov prinašali do ušes stotisočglave množice. Poleg dr. Prečana in dr. Kašpara, obeh nadškofov, je govoril tudi predsednik katoliškega shoda dr. Rüekl. Poudarek je bil v

misli, naj katoliški shod ne bo samo zunanja manifestacija, naj poglubi versko in pravno življenje češkoslovaških katoličanov in poudari, da katoličani tudi v javnosti zahtevamo svoje pravice, zlasti versko vzgojo mladine. Zato je pa treba borbenosti. Toliko pravic bomo imeli, kolikor si jih bomo sami priborili.

V okviru programa katoliškega shoda je še mnogo drugih prireditev. To so zlasti razstave cerkveno uporabnih reči, karitativna in misijonska razstava. Narodno gledališče ima dnevno slavnostne predstave »Prodane neveste«, »Svete Ljudmile«, »Libuše« in »Rusalka«. Češka Filharmonija z orkestrom izvaja Foersterjev oratorij »Sveti Vaclav«. Sodeluje moški zbor Moravanov iz Brna.

Po veličastnosti pa je vse dosedanje prireditve katoliškega shoda v Prahi prekosila nocojšnja evharistična slovesnost na Vaclavovem trgu. Slovesnost se je vršila zvečer okoli devete ure, da je vsa bajna razsvetljava oltarja z velikanskim križem kakor razsvetljava celega trga, prišla do polne veljave. Zastopniki vlade in diplomatski zbor so zavzeli mesta pred muzejem. V spremstvu vseh cerkvenih knezov, spremljan od častne čete vojske in policije, se je na Vaclavov trg pripeljal kardinal-legat. Kardinal se je vozil v slavnostnem zlatem vozu, v katerega je bilo vpreženih šest belih konj. Zadnji se je s tem vozom vozil kardinal Leo Strbenski, nekdanji praški nadškof. Iz cerkve sv. Havla pa se je razvila evharistična procesija. Najsvetejše je spremljalo okoli 2000 duhovnikov s prižganimi svečami. Vaclavov trg, ki ima prostora za 200.000 ljudi, se je napolnil, da si videl samo glavo pri glavi. Praška policija, reditelji, češki Orli, skavti, zdravniki in pomožne sestre z rdečim križem, so komaj zmagovali ogromni posel. Pred Najsvetejšim so nato vse narodnosti v svojih jezikih

obnovile krstno obljubo in izpovedale sveto vero. To je bil mogočni Credo, ki ga je mogoče samo doživeti, ne pa opisati. Verujem v Boga Očeta..., verujem..., verujem... je izpovedalo 200.000 grl in v navdušenosti nato so prejeli blagoslov z Najsvetejšim, zapeli papeško in državno himno, da je odmevalo do neba: »Kje dom je moj...!«

Praha, 30. junija.

Včerajšnja evh. prireditve na Vaclavovem trgu je po svoji ogromnosti še presegala današnja končna prireditve katoliškega shoda na stadionu na Strahovem. To je bil veliki Te Deum. Ogromni stadion je bil poln ne samo na brežinah ampak tudi v areni. Sodijo, da je zbral ta dan strahovski stadion okoli pol milijona katoličanov. Tik častne tribune je bil postavljen

Kard. Verdier se pelje v zgodovinski kočiji.

oltar, na katerem je kardinal-legat ob najveličastnejši asistenci služil sv. mašo. Mogočni zbor je izvajal koralno mašo »Cum jubilo«. Evangelij je bil prebran v vseh jezikih češkoslovaških narodnosti. V lepem nagovoru se je nato kardinal-legat zahvalil prirediteljem in vsem katoličanom republike za slovesnost, prirejene v čast Kristusu-kralju, zapel Tebe Boga hvalimo, podelil papežev blagoslov, ves stadion je zapel papeško in državno himno in katoliški shod v Prahi je bil zaključen.

Matija Munda.

Kardinal legat Verdier zapuša Prago. Od leve na desno: Msgr. Chaptal, pariški škof za tuje — Malypetr, čl. predsednik vlade — kardinal-legat Verdier — praški nadškof dr. Kašpar — olovaški nadškof dr. Prečan.

Ježa na aligatorju

Vroče solnce Floride je neusmiljeno pripelalo. Gruče drvarjev so sedele kraj jezera. Paznik Madon se je igral s svojim psičkom. Zamorec Rufe je zaspalo mežikal na soncu. Le Bob, paznikov psiček, je neglede na močno pripoko razburjeno tekal sem in tja. Že večkrat ga je njegov gospodar z žvižgom priklical nazaj, saj je bilo vsem znano, da v umazani vodi kar mrgoli polno aligatorjev, ki so izredno nevarne živali, čeprav so manjše ko krokodili.

Mahoma je bil slišati kratek, kar človeški krik malega psička. Že spet se je bil približal mahovitemu in s praprotjo zaraslemu bregu. Kot blisk je planil aligator in potegnil živalco v vodo. Tudi to se je v trenutku zgodilo, da je orjaški Madon, najbojši plavalec razen zamorca Rufeja, skočil v močvirnato vodo, da osvobodi svojega ljubljence. Nenadoma je vsa jasa oživel. Od vseh strani so prihiti delavci, da vidijo to igro in — če bi bilo mogoče — tudi pri-skočijo na pomoč. Tudi Rufe je vneto opazoval prizor. Najprej ni bilo videti drugega, ko udarjanja repa zverine. Medtem je bil psiček osvobojen. Ves krvav je splezal na suho in je divje bevska. A zdaj je bil njegov gospodar, paznik Madon v smrtni nevarnosti. Zdaj je bil sam potreben pomoči. Metali so ostre sekire v zverino, a odbijale so se na trdem oklepu, ne da bi razile aligatorja. Orjaški delavec Bal se je zagnal s sekuro v vodo in je skušal usekati aligatorja v zatilnik. A bilo je, kot bi sekal po granitu. Ko je vdrugič zamahnil, se je toporišče zlomilo in Bal je komaj utekel udarcem z repom, ki je z njim udrihala pobesnela zverina. Ali bodo Madona prepuščili aligatorju?

Hipoma je bilo videti zamorca, ki je bil splezal na drevo, ki se je sklanjalo nad vodo, in je odondot pazno motril aligatorjeve gibe. Dokler je zverina čutila, da je v nevarnosti, ni bilo Madona še mogoče rešiti. A čim bi bil privlekel svojo žrtev na ono stran brega, bi bil paznik izgubljen, zakaj, preden bi bili mogli tja priti na pomoč, bi ga bila zverina že usmrtila. Prav na to pa je čakal Rufe. Ko je bil aligator prav pod njim, se je spustil z vso močjo nanj in aligatorja zajahal. Ta se ga je otepal in otepal, a črna jezdeca se le ni mogel iznebiti. Z nogami se je Rufe močno oklenil aligatorjevega trupla in je dal, da ga je aligator vlekel po vodi.

Vsi gledavci na obrežju so z začudenjem opazovali divjega jezdeca. Kaj bo le storil? Saj še orožja ni imel pri sebi. Ali meni z golimi rokami zadaviti grozno žival? Ali je hotel razklesati mogočne čeljusti in tako osvoboditi Madona?

Rufe je bil popolnoma miren. A medtem, ko se je z nogami držal zverine, so se mu roke počasi, a trdno premikale naprej. Slednjič je ležal na hrstu aligatorja. Še dalje so grabile njegove roke, dokler se niso ustavile na glavi zverine. Nato se je nekaj čudovitega zgodilo. Rufe, ki so mu od napora bolšale oči iz jamic, je pritisnil oba palca na aligatorjeve oči. Zdelo se je, da je

našel ono mesto, kjer so aligatorji ranljivi. Madon je bil koj rešen. Več delavcev ga je prijelo in potegnili na suho. Rufe je tiščal in tiščal. Aligator se je divje poganjal kvišku. Blato in mah je škropilo naokrog, vse jezero je bilo eno samo močvirje. Slednjič mu je uspelo, da je nameril aligatorja proti obali in z mogočnim skokom se je rešil na obrežje. Še nekaj časa je besnela žival po vodi, bičala razrito močvirje, a nato izginila.

Madona so nezvestnega potegnili iz vode, a ni imel razen na nogah nobenih večjih ran. Tudi psičkove rane so bile brezpomembne. Zamorec Rufe pa je postal junak dneva.

Hude ure se še zmeraj bojimo. Na deželi je tedaj hujske, ker ni strelododov. Staro kmečko pravilo pove: »Pod hrast ne hodi v past; kjer smreka stoji, naj vse beži; jelke se boj, a pod bukvijo stoj!« Te besede niso brez podlage za hudo uro, zakaj bukov les prevaja elektriko bolj slabo ko hrast ali jelovina. Ob hudi uri se tudi ne oprijemaj železnih ograj; v stanovanju se ne bližaj plinskim in svetlobnim napravam; izogibaj se radio-aparatom, telefona, peči. — Sleherno leto je na vsem svetu 16 milijonov neviht; na dan torej 44 tisoč, na uro pa 1800. Na otoku Java jih je največ, po 200 na leto.

★

Dobrohotni zdravnik.

»Kajo morate pustiti! Če se pa le ne bi mogli premagati, pa pojdite k mojemu tovarišu, ki to dovoli!«

Današnja kupčija.

»Gospod blagajnik, kje sta ona dva dinarja, ki bi morala biti v blagajni?«

Pogled na oltar na Vaclavskem trgu.

Faraoni rentgenizirani

V Kairi sem videl, kako so v neki dvorani razvijali več tisoč let staro mumijo. Zdelo se mi je, ko da gledam kako operacijo. Več svetilk je zažarelo na truplo. Privlekli so rentgenov aparat. Starinoslovci so bili v belih haljah — kot zdravniki. Vsi so se sklonili nad glavo mumije. Zdelo se je, ko da se nam smehlja zarjaveli obraz. »Izvrstno je ohranjen! Kar posnetek napravimo!« so šepetali gospodje.

Dve in pol ure so gospodje imeli opravka z mumijo. Odstranili so ovoj z rok, prinesli povečevalne leče in kar najskrbneje preiskovali truplo. V vseh legah so ga fotografirali. Nato so očistili krsto in varno položili mumijo nazaj. Prihodnje jutro so jo odpeljali v muzej v Kairo. Marsikako mumijo so gospodje že na ta način preiskovali in dognali veliko zanimivega. Tako so določili, da so Tutankamona boleli zobne. Veliko mumij je imelo v življenju vnetje dlesna. Saj heremo na marsikaki stari listini faraonov, da je bila njih država — domovina zdravnikov in sicer zobnih zdravnikov. Vendar — plombirati zobe le niso znali. — Troje bolezní so imeli baje faraoni. Kako so to dognali? Mumije so položili do vratu v velikanske, s soljo napolnjene posode. Nekaj egiptski zdravnik, ki je živel 1500 let pr. Kr., je zapisal, da vse bolezni deli na tri vrste. »Ali je to bolezen, ki jo jaz proučujem; ali je bolezen, ki se borim z njo; ali je pa taka,

ki ni pomoči zanj!« A tista čudovita zdravila, ki so jih tedaj uporabljali faraonski zdravniki, moreš kupiti še dandanes v bazarjih v Kairi. Vse tiste maže in kapljice so tako stare ko mumije.

Večkrat sem v Londonu gledal, kako so preiskovali trupla mumij. Tedaj so imeli v delu faraona iz druge dinastije. Kakšen je bil! Imel je zlomljen zatilnik, zlomljeno roko in sploh dvajset poškodb svojih kosti. Nekaj zdravnik je vse kosti s smolnato raztopino zlepil in je bilo vse truplo v redu, le enega rebra niso mogli najti. Pa so to najstarejšo mumijo sveta slednjič le tako »prerodili«, da so jo kot novega človeka postavili v muzej.

Ponarejene mumije doženejo starinoslovci tudi s pomočjo rentgenovih žarkov. Tak učenjak more vse zvedeti o mumiji, ne da bi le odkril pokrov krste. More dognati starost trupla in še to, ali je dotični faraon umrl naravne smrti, ali je umrl od bolezni ali so ga usmrtili. — Najodličnejši starinoslovec sveta glede na rentgeniziranje mumij je pač R. L. Moddie, paleopatolog londonskega muzeja. Ta je na stotine mumij fotografiral in ne da bi mumijo vzel iz krste, je tudi dognal, ali je mumija pristna — ali ponarejena. — Če bi faraoni oživel, nemara bi z zlatom poplačali našo moderno zdravniško oskrbo njih častitljivih trupel!

Gospodarstvo

Kriza bank po svetu

Zveza narodov, oddelek za gospodarske študije, je izdala knjigo o trgovskih bankah v svetu v l. 1929—1934. V knjigi je poleg splošnega uvoda in številnih primerjalnih tabel zbrano statistično gradivo o trgovskih bankah 44 držav do konca leta 1934, v splošnem pregledu pa je vpoštevani tudi položaj tja do konca marca 1935, torej vpoštevajo se devalvacije belge.

O višini vlog navaja študija na strani 35 uvoda tele zanimive podatke, ki kažejo gibanje vlog v tekočih računih raznih držav od junija 1932, t. j. od viška bančne krize v večini držav pa do konca l. 1934, oz. saj do septembra 1934. Če vzamemo vloge pri trgovskih bankah na tekočem računu junija 1932 kot 100, je znašalo stanje konec septembra 1934 v posameznih državah (v oklepajih pa navajamo še podatke za december 1934):

Ekvador 300 (322), Peru 216 (221), Čile 199 (207), Južna Afrika 188 (191), Kolumbija 161 (149), Portugalska 140 (153), Nova Zelandija 139 (137), Brazilija 132, USA 124 (130), Litva 123 (140), Švedska 118 (122), Mehika 117, Letonska 116 (130), Estonika 116 (130), Grčija 116 (124), Avstralija 112 (118), Japonska 111 (124), Anglija 109 (120), Danska 108 (114), Kanada 107 (118), Poljska 107 (110), Češkoslovaška 99, Finska 98 (102), Argentina 95 (94), Italija 90 (88), Nemčija 88 (89), Francija 87 (83), Madjarska 85 (87), Jugoslavija 85 (84) in Švica 75 (73).

Ta tabela nam kaže, kje je še vedno kriza bank. Pred nedavnim smo poročali o moratoriju ene največjih švicarskih bank. Ta kriza je posledica raznih transfernih omejitev, ki onemogočajo banki dotok obresti, v še večji meri pa vnovčenje terjatev v švicarske franke. Kriza madjarskega denarstva je v zvezi z kmečkim moratorijem. Pri francoskih bankah pa gre za še trajajoče težaviranje ter za prenos vlog v druge zavode. Podobno v Italiji. Tudi v Nemčiji je dotok v hranilnice znaten, dočim so vloge v bankah kolikortoliko stabilne.

Če pogledamo po posameznih državah, se je položaj bank v letu 1934 skoraj povsem znatno izboljšal in je v splošnem kriza bank na svetu prebrodena. V Nemčiji so se predvsem izboljšale

razmere pri hranilnicah, dočim se bilančna bank še zmanjšuje, vendar v prav malen obsegu. V Avstriji se še dela na reorganizaciji bank, vendar so glavne težave že premagane. Belgijski bančni sistem je preživel v letu 1934 več pretresljajev ter je bil tudi na novo normiran. V letu 1935 je bil pred devalvacijo belge velik naval na banke, ki je pa kmalu ponehal. Danska beleži dvigovanje hranilnih vlog in nobenih večjih pretresljajev. Položaj španskih bank se je zadnja leta izboljšal. V Estoniji so se razmere izboljšale. Finska je do bila leta 1933 novi bančni zakon. V Franciji je likvidnost bank še vedno velika, polagoma pa se njih vloge zmanjšujejo. Posebnih pretresljajev ni bilo. V Grčiji se je od leta 1931 samo položaj znatno izboljšal. Na Madjarskem je jedro bančnega problema v kmečkih dolgovih bankam, ki znašajo 1.240 milj. pengov, vloge pa so znašale pri bankah 1933 2.000 milj. pengov. V Italiji se ugodneje razvija drž. denarstvo, dočim mora velikim bankam pomagati država. V Norveški je poseben zavod pomagal bankam in hranilnicam, ki so začle v težave. V Holandiji je pozicija skoraj vseh bank zelo močna. Na Poljskem se opaža znatna okrepitev poldržavnih in državnih denarnih zavodov, dočim vloge pri zasebnih zavodih še padajo, vloge padajo tudi pri zadržanih, dočim se hranilnice drž. boljše. Kot pri nas je mogoče kriza v Romuniji najhujša, pa je zopet v zvezi s kmečkim dolgi. Vloge romunskih bank so padle od 53.323 milj. lejev v letu 1930 na 26.188 milj. lejev leta 1932, istočasno pa povečanje oskumnosti za 6 milj. lejev od 1930 na 1931 ni izboljšalo položaja. Velika večina romunskih bank dela pod posebnim režimom zaštite in čaka na reorganizacijo ali pa na končno veljavno likvidacijo. Leta 1934 je dobila Romunija novo bančno zakonodajo, ki pa ni prinesla posebnega olajšanja. Normalizacija razmer je ovirana v mnogem od politiških zakonodaj. V Angliji imamo zelo centralizirano bankovstvo in je položaj angleških bank izredno močan. Devalvacija kriza v Švici je povzročila trajno dvigovanje vlog, posebno za inozemski račun. Češkoslovaške banke so sicer radi krize zelo trpele, vendar v manjši meri kot banke v sosednjih državah. Za oživitve denarnega trga je bil ustanovljen resekutni zavod.

Vpisi v zadrudni register: Mlekarska zadruga v Tešanovcih, r. z. z. o. z., Strojna zadruga pri Sv. Ani v Slovenskih goricah, r. z. z. o. z. Poravnalna postopanja. Poravnalna postopanja je uvedeno o imovini Kušarja Andreja, gostilničarja in trgovca v Kozarih št. 90, oglasiti se je 21. julija, narok za sklepaje poravnave 26. julija, nudi 50%. — Štrukelj Ivanka, lastnica trgovine z manufakturami, konfekcijo in galanterijskim blagom v Ljubljani Florjanska ulica 22, narok za sklepaje poravnave 26. julija, oglasiti se je treba do 21. julija. — Pavla Marija Hilgert, posestnica in gostilničarka v Spod. Hudinji 41, narok za sklepaje poravnave 17. avg., oglasiti se je do 10. avg. — Jakše Franc, trgovec v Celju, Krekova cesta št. 4, narok za sklepaje poravnave 17. avgusta, oglasiti se je do 10. avgusta. — Presz Koloman, trgovec v Domanjševcih št. 41, narok za sklepaje poravnave 3. avgusta, rok za prijavo do 28. junija, nudi 40%. — Putan Adolf, trgovec v Celju, Prešernova ul. 5, narok za sklepaje poravnave 22. avg., rok za oglasitev do 15. avg. Likvidacijska zadruga: Delavska posojilnica v Celju, r. z. z. o. z., Bikojevska zadruga v Dragotinju, r. z. z. o. z., Mobilna kreditna zadruga v Ljubljani, r. z. z. o. z., Stan in dom, občestvena stavbna in kreditna zadruga z o. z. v Ljubljani.

Jugoslovanska destilacijska lesa v Zagrebu izkazuje v poslovnem letu 1933-34 0,3 milj. dobička, leta 1932-33 je bil izkazan celo majhen dobiček, dočim znaša izguba iz prejšnjih let 8,1 milj. Din pri glavnici 20 milj. Din.

Hranilne vloge pri vojvodinskih bankah. Dne 30. decembra 1930 so znašale vloge pri vojvodinskih bankah 1.518,3 milj. Din, ter se do konca leta 1931 zmanjšale na 1.248,4 milj., do 1932 986,2, do 1933 917,8, do konca 1934 874,6 milj. in konec aprila 1935 867,6 milj. Iz tega sledi, da so vojvodinske banke izgubile od decembra 1930 45% svojih vlog.

Grški boni. Dne 26. junija 1935 je znašal obtok grških bonov 25,2 milj. Din, saldo vezanih terjatev pri grški Narodni banki pa je znašal 42,1 milj.

Jugoslov.-ruska trgovina. Agencija Estrop piše, da je aktualno tudi vprašanje trgovskih odnosov med Jugoslavijo in Rusijo. Kmetijski interesi zahtevajo zamenjavo jugoslov. proizvodov za ruske kmetijske stroje in petrolej. Poleg tega bi s tem prešlo jugoslovansko donosno brodogradnišvo velike tovare in bi si s tem znatno pomagale.

Dotok zlata v Švico. V dobi od 22. do 29. junija je zlati zaklad švicarske narodne banke narasel za 26,6 milj. frankov na 1.193,5 milj. frankov. Poleg tega pa ima še za 10,9 milj. frankov zlatih deviz. Zadnji teden junija je bila obremenitev prav znatna, saj so se lombardna posojila povečala za 29,9, menična za 9,4, drž. papirji pa za 21,4 milj. frankov.

Bozra

Dne 5. julija 1935.

Denar

Neizpremenjeni so ostali tečaji Berlina in Curiba, dočim so popustili tečaji Amsterdam, Londona, Newyorka in Pariza, narasli so pa tečaji Bruslja, Prage in Trsta.

V zasebnem kliringu je avstrijski šiling na ljubljanski borzi narasel na 8,75—8,85, dočim je na zagrebški borzi popustil na 8,65—8,75, v Belgradu pa je notiral 8,75 blago. Grški boni so notirali v Zagrebu 37 blago, v Belgradu pa 36,50 denar. Angleški funt je nadalje popustil v Zagrebu na 251,70—253,30, v Belgradu pa je notiral 252,08—253,68, Španska pezeta je notirala v Zagrebu 6,00 blago, v Belgradu 6,10—6,20.

Ljubljana: Amsterdam 2965,15—2977,75, Berlin 1752,05—1765,93, Bruselj 733,88—738,88, Curib 1424,22—1431,29, London 213,77—215,82, Newyork 4301,10—4337,41, Pariz 287,92—289,36, Praga 181,69—182,80, Trst 359,49—362,57.

Promet na zagrebški borzi 209.226 Din.

Curib. Belgrad 7, Pariz 20.175, London 15,05, Newyork 304,625, Bruselj 51,575, Milan 25,275, Madrid 41,90, Amsterdam 208,05, Berlin 123,20, Dunaj 57,70, Stockholm 77,60, Oslo 75,60, København 67,20, Praga 12,765, Varšava 57,80, Atene 2,90, Carigrad 2,48, Bukarešta 3,05, Helsingfors 6,65, Buenos-Aires 8,005.

Vrednostni papirji

Tendence za državne papirje je bila slaba. Tečaji so popustili. V nekaterih papirjih posebno na belgijski borzi sploh ni bilo za beleženih tečajev. Promet je bil slab, na zagrebški borzi pa sploh ni bilo zaključkov.

Ljubljana: 7% investicijsko posojilo 81—83, agrarji 45—46, vojna škoda promptna 372—375, begluške obveznice 64—65, 8% Blerovo posojilo 76—77, 7% Blerovo posojilo 66—68, 7% posojilo Drž. hip. banke 72—74, 7% stab. pos. 78—80.

Zagreb, državni papirji: 7% investicijsko posojilo 81,50—83, agrarji 45—47, vojna škoda promptna 371 den., 7. 8., 9. 371 den., begluške obveznice 63,50—64,75, 8% Blerovo posojilo 76,50 bl., 7% Blerovo posojilo 66,75—68, 7% stab. pos. 83 bl. — Delnice: Narodna banka 3700 den., Priv. agrarna banka 250 den., Osješka sladkorna tovarna 135—150, Trbovlje 95—103 (105).

Belgrad državni papirji: vojna škoda promptna 373,25—375 (373,374), 7. 373,50—374,50 (374), begluške obveznice 63,50—66 (66), 9. 63,50—66 (63,50), 7% stab. pos. 84 bl. — Delnice: Narodna banka 5800—6000, Priv. agrarna banka 233,50—235 (234).

Žitni trg

Ljubljana (franko nakladna postaja, plačilo proti duplikatu). Pšenica: 78 kg 2% bč. 115—117, 78 kg 2% ban. 112—114. Oves: slav. 100—102, Koruza: popolnoma suha s kvaliteto garancije bč. 77—79, ban. 75—77, činkantina bč. 105—110. Moka: nišla ban. 205—215, bč. 200—210, št. 2. bč. 180—190, št. 5. 150—170. Otrobi debeli bč. 105—110.

Novi Sad. Pšenica: bč. potiska 112—114.

Sport

Ilirija: Rapid (Maribor)

Odločilna tekma za prvenstvo LNP v nedeljo ob 18. uri.

Stara tekmeča za naslov prvaka dravske banovine se spoprimeta po dolgem presledku zopet v nedeljo v zaključni tekmi podveznega prvenstva. Slučaj je hotel, da rešuje mariborski klub svojoju domaćemu tekmeču prvo mesto. In če doseže le neodločen rezultat, je odprl železničarjem dostop v ligo. Ljubljanci pa želimo, da imamo svojega zastopnika med izbranimi. In če je omajana pozicija Primorja, tedaj moramo pripraviti pot Iliriji. Moštvo je v zanesljivi formi, pridno trenira, je v odlični fizični kondiciji; fantje so polni poguma in resne volje za zmago. Če jih bo v njihovem stremeljuju podprlo tudi sportno občinstvo, potem bo izid takšen, kakršnega si želimo. Tekma bo na enem ljubljanskih igrišč, pod vodstvom zagrebškega sodnika.

Maratonski tek - sportni dogodek za Ljubljano

V okviru lahko atletskega mitinga SK Ilirije v dneh 6. in 7. julija t. l., ki se vrši na igrišču ASK-Primorja, je tudi 1. del državnega prvenstva za poedince.

Ob tej priliki se teče za državno prvenstvo prvič v Ljubljani maratonski tek, na katerem sodelujejo vsi najboljši jugoslovanski dolgoprogaši, ter državni reprezentanti Sporn, Starman in Belas. Borba za prvenstvo se bo vršila predvsem med imenovanimi, ki so v letošnjem letu že absolvirali maratonski tek v Atenah na Balkaniji. Kot poznano, se je v internacionalni konkurenci Sporn plasiral na tretje mesto pred vsemi drugimi sodelujočimi.

Start za maratonski tek se vrši v nedeljo 7. t. m. ob 7. zjutraj na igrišču ASK Primorja, ter gre tekmovalna proga po državni cesti proti Celju do Lukovice, kjer je pri km 22,5 obrat ter se vrača do igrišča ASK Primorja s ciljem na tekašišču.

Po končanem maratonskem teku se vrši druga točka tekmovalja za državno prvenstvo in sicer balkanska štafeta (800, 400, 200, 100). Poleg ljubljanskih klubov Ilirije in Primorja so prijavljene štafete tudi zagrebških klubov.

V izpolnitve programa priredi lahko atletska sekcija SK Ilirije propagandni lahkoatletski miting in sicer v soboto, dne 6. t. m., ob 16. v nedeljo 7. t. m. ob 9. Sodelujejo poleg prireditelja tudi ostali ljubljanski lahko atletski klubi.

Medklubske kolesarske dirkališčne dirke

Kot del proslave 15 letnice klubovega obstoja priredi v nedeljo, 14. t. m., ob 16 kolesarska sekcija 2. S. K. Hermesa na lastnem dirkališču s sledečim sporodim:

Posredni krog vseh sodelujočih dirkačev. Dirka soincev, t. j. dirkačev, ki na dirkališču še niso tekmovali. 4 krogi. — Nagrade: 1. diploma 2. 3 in 4 kolajne.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Cetrtek ob 10. Prenos deklaracije kraljevske vlade iz narodne skupščine iz Belgrade.

Cetrtek, 4. julija: 12.00 Harmonika in citre na ploščah 12.45 Poročilo, vreme 13.00 Glas, obvestila 13.15 Slovenske narodne poje za Nerat-Ramčevsko, gde. Mišičeva, gr. Goslić in Janko s spremljevanjem radijskega orkestra 14.00 Rome, sporod. bora 16.00 Orgelski koncert, izvajal Blaz Arnič 18.30 Slovenska (dir. Rudolf Kolarič) 19.10 Glas, vreme, poročila, sporod. obvestila 19.30 Glas, ura 20.00 Po gorah porile kresovi. (Zaklad) — Zvočna igra po narodni legendi. Napisal: Joža Vomborac, izvajajo člani radijskega dramskega studija, režira: ing. Ivan Pengov. Sodelujejo še radijski orkester in Fantje na vasi 21.30 Glas, poročila, vreme 22.00 Napevi iz znanih oper, radijski orkester. Konec ob 23.

Drugi programi

Cetrtek, 4. julija: Belgrad: 20.00 Vokalni in orkestralni koncert 21.00 Narodni pesmi 21.30 Koncert na koflofoni in saksofonu 22.30 Prenos iz kavarnе Zagreb: 20.00 Belgrad — Dunaj: 17.30 Petje in klavirska glasba 20.00 Hvala kosa pester koncert 21.30 Pesmi 22.30 Moderna glasba 23.30 Jaz — Budimpešta: 20.00 Hvala kosa 21.30 Glasovna glasba 22.30 Plošče — Milan-Trst: 17.00 Petje 20.00 Prenos opere 21.15 Plesna glasba Rim-Bari: 20.00 Prenos opere — Praga: 19.35 Iz življenja ameriških Slovkov 20.30 Igra 21.30 Sramot — Bratislava: 20.00 Komorna glasba 21.00 Mandolinistična glasba 21.25 Vokalno 21.45 Pesmi — Varšava: 20.16 Ameriška glasba 21.00 Stare poljske pesmi 21.15 Po zabljani valčki za klavir 22.10 Plesna glasba — Pan Nemčija: 20.00 Sodobna glasba — Berlin: 20.30 Plesna glasba — Königsberg: 20.30 Orkestralni koncert 21.30 Ljudski plesi — Hamburg: 20.30 Plesni večer — Vratilava: 20.10 Louis Grangev poje — Lipsko: 20.10 Berlin — Köln: 20.10 Radijska voljska parada in izvedbe — Frankfurt: 20.10 Ljudske basovske pesmi — Stuttgart: 20.30 Monahova 21.00 Igra — Vozokoro: 20.10 Orkestralni koncert 21.00 Stuttgart — Zürich: 20.00 Glas in Caidronova igra: Veliki svetovni teater — Strasbourg: 20.45 Svečan orkestralni koncert.

slav. 112—114, srem. 111—113, bč. 110—113, gor. ban. 108—113. Oves, rž, ječmen ne notirajo. — Koruza, moka, fižol neizpmet. Otrobi: bč. in srem. juta vreče 80—82, ban. juta vreče 79—81. Tendence neizpmet. Promet srednji.

Budimpešta. Tendence stalna. Promet omejen. Koruza: julij 11,30—33, zaklj. 11,34—35; avg. 11,18—20, zaklj. 11,20—21; maj 10,62—72—65—69, zaklj. 10,70—73.

Živina

Ljubljanski živalski sejem 3. julija. — Na ljubljanski živalski sejem dne 3. t. m. je bilo prignanih (v oklepajih število prodanih glav): 45 (21) volov, 51 (23) krav, 25 (15) telet, 146 (92) prašičkov za rejo in 134 (13) konj. Cene na sejmu so bile neizpremenjene in sicer: voli I. 3,50—4, II. 2,75—3,50, III. 2—2,75, krave debele 2—3,50, krave klobasarike 1,50—2, teleta 4,50—5,50 Din za kg žive teže, prašički za rejo 85—130 Din za komad, konji 500—3,500 Din za komad. Sejem je bil srednje živahen, ker so knežtje zaposleni večinoma pri poljskih delih.

Hmelj

V poročilo Hmeljarskega društva za Dravsko banovino o stanju hmeljarskih nasadov. — Zalec v Savinski dolini, dne 2. VII. 1935. — Ko so poglavitna dela v naših hmeljarskih nasadih večinoma opravljena, pričakujejo hmeljarji dobo cvetja in zorivce polni najlepšega upanja. V bujnih nasadih so rastline lepo obložene s stranskimi poganki, na katerih se prikazujejo cvetni nastavki, ki so pa v vrhu nadaljnjega razvoja potrebni pohlvennih padavin. V manj bujnih nasadih je pa rastlina bolj vitke rasti. V posameznih delih okoliša so pričeli hmeljarji z obrambnim delom zoper uši. Društveni odbor.

1. Dirka glasnih konkurenco. Startuje tri skupine posebej, v vsaki skupini po 4 dirkači. Vsaka skupina vozi tri kroge, pri čemer zadnji dirkač odpade. Nato vozi vsaj drugoplasirani zopet tri kroge, kjer se plasirata prvi in drugi, a zadnji odpade. Prav tako vozi vsaj tretje plasirani, od katerih se plasirata prvi, drugi in tretji odpade. Vsi prvoplasirani začetnih treh skupin vozi nato še tri kroge, nakar vozi tri kroge še ostali trije. Oba prva oba skupin se v končnih treh krogih borita za I. oziroma II. mesto, oba druga na III. oziroma IV., oba tretja pa za V. oziroma VI. mesto.

Nagrade: I. 3 in 3 spominska darila, 4, 4 in 4 kolajne.

3. Dirka juniorjev. V primeru večjega števila konkurentov bodo pred vožnjo po 4 kroge, kjer se plasirajo od vsake skupine po 4 dirkači, ki pridejo v finale.

Glasna dirka bo dirka ciljne na 30 krogov s 4 cilji, t. j. vsak peti krog bo cilj. Klasifikacija se po točkah in sicer ima: I. pot, II. štiril III. ter IV. dve in V. eno točko. Na zadnjem t. j. šestem cilju bo štotoje dvojno. Dirkač z največ točkami je zmagovalac.

Nagrade: I. pokal, II. in III. darilo, IV. in V. kolajne.

5. Finale juniorjev 5 krogov. Nagrade: I. in II. darilo, III. in IV. ter V. kolajne.

ODMOR.

Izločevalna dirka. Število krogov v tej dirki se ravna po številu v njej nastopajočih dirkačev. Na vsakem krogu izpade zadnji, ki vidi skozi ciljsko črto, pri čemer se število konkurentov manjša, dokler ne ostanejo le štirje, ki se, prevodni se mrtvi krog, klasifikirajo v zadnjem krogu.

Nagrade: I. in II. darilo, III. in IV. kolajne.

7. Dirka dirkačev Hermeseve sekcije. a) prvotrenirani vozači 3 kroge; b) juniorski vozači 3 kroge; c) finale I. in II. glavne ter I. in II. juniorske skupine.

Nagrade: Spominska darila in kolajne.

Pri teh dirkah pride v poštev tudi kramni pokal bivšega z. župana mesta Ljubljane, za katerega se bo vozele še drugje. Prvič si ga je leta 1933 priborilo Kol. društvo Sava in bi se moralo zanj voziti v lanskih namenovanih dirkah, ki pa se niso bile zaradi falostnih okoliščin do. — Ilirij izkazuje, da pokal pride v prehodno last onega kluba, h kateremu pripadajo dirkači, ki so dosegli v vseh točkah sporeda (razen točk I in II) najboljšo skupno klasifikacijo in ima prvo mesto 5. dnevo 4. tretje 3, četrto 2 in peto 1 točko. V končno (to je trajno) last pa pride pokal, ako se ga isti klub pripravi dvakrat zaporedoma ali trikrat v preteklih.

Splošna določila.

1. Dirka se po sprevilih Kolesarske zveze kr. Ja godavlje in imajo pravico startati vsi v tej zvezi članje njeni dirkači. — 2. Vsi dirkači se morajo zavzeti voliti dirk najmanj eno uro pred začetkom razpisanih dirk s predpisano verifikacijo — legitimacijo. — 3. Vsi dirkači vozi na lastno (osebno) odgovornost in se ima strogo poleravati vodstvu dirk. — 4. Kolesar mora ustrezati dirkališčnim predpisom, to je biti morajo brez prostega teka, savor in krilatih matle. — 5. Vsaka kršitev (tudi najmanjša) zveznih dirkališčnih pravil (nepravilno prehozovanje, oviranje sovozačev s zapiranjem in krilanjem proge, izvajanje, nedostojno vedenje ter opazovanje krmila v taku vožnji) se kaznujejo brez pogovora s takojšnjo izključitvijo iz dirkališča. — 6. Prostosti a vloga 30 Din se morajo vložiti najkasneje 15 minut po izvršitvi točk, na katero se protest nanaša, vodstvu dirk. Če je protest ugodno rešen, se vloga vrne, nasprotno pa pripride prisiljevalci. — 7. Vpisnica za vse točke je 10 Din, za eno 5 Din. Jamstvo za hitrost število je 10 Din, ki se povrne po vrnitvi iste. — 8. Dirkač v nedostojnih droših se ne prijemlje k dirkam. — 9. Prijave dirkačev sprejema 28K Hermesa, Ljubljana VII, poštni predal "Spectator", telefon 23-43 najkasneje ob 16. julija. — Prireditveni odbor št. prireditelj, pravico sprejema zapisla, kakor tudi event. prenos dirk na kasnejši termin. Razdelitev nagrad se vrši po dirkah v prostosti Katičeve gostilne na Tyrsevi (Dunajski) cesti.

Prve letošnje medklubske kolesarske dirke na dirkališču priredi v nedeljo, 14. julija kolesarska sekcija Hermesa na lastnem dirkališču. Po udeležbi na dosedanjih cestnih dirkah je pričakovati kar najostrejšo konkurenco, ki se bo izražala pri izvajanju več zanimivih točk obširnega spreda. Zaradi predvidene vročine se dirke pričnejo ob 16. Natančnejši spored bo še objavljen.

Kolesarska zveza, podzveza Ljubljana, obvešča vse klube, da bodo v nedeljo, 7. julija kolesarska dirka SK Mislina na progi Slovenjgradec—Mislina—Dravograd. Za to dirko je razpisanih večje število lepih pokalov in daril, katere so darovalce razne tvrdke. Za najboljšega vozača kluba "Mislina" je razpisano darilo narodnega poslanca dr. Novačana. SK Mislina je žele prodajala leta ustanoviti svojo kolesarsko sekcijo, katere se žale lepa razvila in ima že nebroj vozačev, ki lahko konkurirajo masovskemu klubu. Po končanih dirkah se zaključijo razdelitve nagrad. Klubi se posvetujejo, da sodelujejo na dirkah in v tem manifestirajo za kolesarski sport v Savinski dolini.

Občni zbor Društva sportnih prijateljev v Ljubljani bo 4. julija ob 20 v restavraciji hotel Stranek. V primeru neobiskotnosti se bo na to mesto klesale vrtili dena občni zbor ob vsaki udeležbi. Radi važnosti prosimo polnoštevilne udeležbe.

SK Grafika. V petek ob 16 avtorizirani vsi iznajetci radii neložnega tekmovalja v Celju.

ASK Primorje. Lahkoatletska sekcija. Vse aktivne članstvo oznanjamo na dnevo redno treniranje od 17.30 dalje in pozivamo, da se slednjih redno udeležujejo zaradi udeležbe na večjih lahkoatletskih prireditvah v tu in inozemstvu. V julijemnem letu naj vse aktivne članstvo sekcije pokaže vsostranski klubov na predloži v lahkoatletskem sportu.

ASK Primorje. Lahkoatletska sekcija. Sekcija bo nastopila na mitingu Ilirije v soboto ob 16 in v nedeljo ob 9. Imena nastopajočih atletov so razvidna v klubovnem lokalni. Vsi atleti morajo biti v skladnih vsako krat najmanj pol ure pred pričetkom tekmovalja.

SK Marx bo igral v nedeljo v Domalah. Postava in vse drugo se hrve v klubovnem lokalni.

ASK Primorje. Nogometna sekcija. Danes od 17.30 naprej strogo obvezen trening igralcev in prvaga me 4tva. Po treningu sestank radi odhoda v Sarajavo.

Naročajte „Slovenca!“

Edinstvena
je!...

Edinstvena je... Coty-jeva kolonjska voda »Cordon Rouge«, ta zmes finoce in nežnega vonja, ki se ne da ponarediti....

Edinstven je... občutek svežosti in udobja ki Vam ga ona prinaša v dnevnih nezgodnih vročinah...

Edinstven je... občutek umirjenosti in odpočitka, ki Vam ga ona nudi tudi po najbolj napornih potovanjih, njeno blagodejno pozivljajoče delovanje...

... Glejte, to so dragocene vrline Coty-jeve kolonjske vode »Cordon Rouge«, iz katere boste črpali

»življenjsko radost in novo energijo«.

»Cordon Rouge«

EAU DE COLOGNE

COTY

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: Hinko Mayer in drug, parfimerijski odd. Zagreb

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1—; izentovani oglesi Din 2—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10—. Mali oglesi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka petlinjska vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Kuharica

erednih let, večja vsa gospodinjstva, išče službo kjerkoli. Gre tudi na delo. Cenjene ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Snažna in poštena« št. 7872. (a)

Službodobe

Služkinjo

sprejme takoj Jože Kogovšek, Dravljje 67. (b)

Odvetn. kandidata

sprejme večja odvetniška pisarna v Ljubljani. Vprašati pod »Stalno event. komp.« 7823 na upravo »Slovenca«. (b)

Kroj. pomočnika

za takojšen nastop sprejme Dolinšek Karol, krojač, Kamnik. (b)

Stanovanja

IŠČEJO:

Stanovanje

eno- ali dvoobno, išče mlad zakonski par za avgust. Ponudbe z navedbo cene in pritisklin na upravo »Slovenca« pod »Točen plačnik« 7871. (c)

ODDAJO:

Dve stanovanji

eno- in dvoobno se odda takoj ali za avgust. Ogled: Moste, Detelova ulica 8. Informacije: »Posrest«, Miklošičeva 4. (c)

Dvosobno stanovanje

oddam pri tramvajski postaji. Rožna dolina, cesta XIX. št. 16. (c)

Dvosobno stanovanje

s pritisklinami, balkonom in s posebnim vodom, oddam takoj ali pozneje v Zeleni jami, Tovarniška ulica 21. (c)

Dve stanovanji

pet- in enosobno, komfortno, oddam s 1. avgustom na Vodnikovu c. 17. Šiška. (c)

Trisobno stanovanje

balkon, kopalnica, pripravljen, se odda za 450 Din s 1. avgustom. Poizve se: Gostilna Urbanček, Stožice 19. (c)

Opremljeno sobo

takoj oddam. - Jegličeva cesta 9. (s)

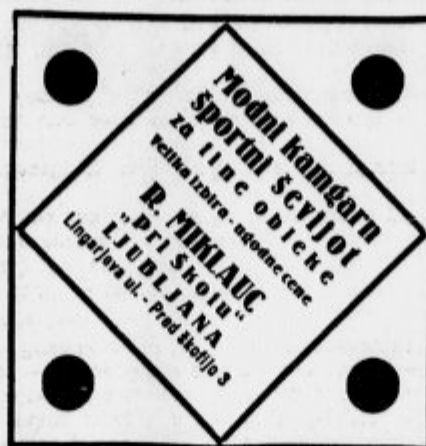
Denar

Posojila

na vložne knjižice daie Slovenska banka. Ljubljana Krekov trg 10

Posredujem

denar na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. Telefon 38-10. Pismeni odgovor 3 Din. (d)

Dijaki

Ubože šolske sestre v Krekovem domu na Jesenicah sprejemajo učence in učence meščanskih šol v celotno oskrbo. Mesечно plačilo 300 Din. (D)

Poizvedbe

Mlad volčji pes

znamke 231 Prosenjakovi, se je zatekel. Dobi se v gostilni »Tržaški dvor«, Maribor. (e)

Izgubil se je

zavoj fotografij od Prešernove do Strelške ulice. Najditelj naj ga odda pri »Fototehnika« poleg pošte. (e)

Prireditve

Veselico

priredi v nedeljo, 7. julija prostovoljna gasilska četa v Orlah na vrtu Antona Nebca. — Vljudo vabi Anton Nebec. (b)

Kupimo

Vsakovrstno

zlato kupuje po najvišjih cenah CERNE, ruvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3. (c)

Prodamo

Kompletna oprema za špecerisko trgovino napredaj. Vprašati v pekarni Janič, Celje. (f)

Prvovrstno belo vino

mešanih vrst, staro in novo, iz lastnih gor, napredaj. Dopise prosim nasloviti: Marija Janič, vdova, Celje, Babno. (f)

Lister suknjiči

burel, skavt hlače, pumparce, razno perilo, zelo poceni kupite pri Presker, Sv. Petra cesta 14. (f)

Ugodna prilika za nakup avta!

6 cil., velik, odprt voz za ture, motor, pneumatika v prvovrstnem stanju, se iz prve roke ugodno prodaja samo solidnemu kupcu. Na vpogled in vprašanja pri Ralph W. Lip-pitt, grad Turniš, Ptuj. (f)

Novofundlandce

krasne, čistokrvne psičke z rodovnikom — prodaja Drvenik, Ptuj, Aškerčeva ulica 10. (f)

Prodamo

200 kom. dobro ohranjenih sodov od vegetabilnih olj in mazil, 90 kom. steklenih balonov v košarah po cca 50 litrov in 20 kom. železnih sodov od mineralnih olj po cca 200 litrov. — Ponudbe pod za. »Ugodno« 7840 na upravo »Slovenca«. (f)

Avto »Opel«

uporaben takoj, napredaj za 10.000 Din. — Sirc, Svabičeva 1. (f)

Vnajem

Lokal

primeren tudi za pisarno, oddam v najem. Janič, Celje. (n)

Obrt

Entel - ažur - plise

izvrši ekspres — Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrukel. (f)

Posrestva

Hiša

dvodružninska, z elektriko in vodo, po solidni ceni napredaj. Poizve se: Zg. Šiška, pekarna Pirc. (p)

Pouk

Nemško konverzacija

nudi gospodična otrokom čez počitnice. Naslov v upravi »Slov.« št. 7760. u

Tinčkove in Tončkove prigode

68.

Dečka se začeta rediti.

Poglavar Hamham je mlada ujetnika izročil v varstvo svojemu dvornemu kuharju in mu naročil, naj jima streže z najslastnejšimi jedmi, ki jih najde v dvorni shrambi.

Kuhar Debeluhar je vestno izpolnil poglavarjev ukaz. Kakor za stavo je začel prinašati polne pladnje jedi in jih vsiljevati svojim žrtvama.

Tinček in Tonček se ob pogledu na vse te dobrote nista mogla premagovati; to tembolj, ker sta bila že prav pošteno lačna. Napolnila sta si trebuščka s slastnimi prigrizki tako, da sta se jima napela kakor nogometna žoga. Kuhar Debeluhar pa ni odnehal. Prinašal jima je še in še. Nazadnje je bilo Tončku vseh dobrot vendarle preveč. Jezno je zakričal nad kuharjem:

»Zdaj pa ne vzamem niti koščka več, drugače bom počil! Črnub nemarni, gotovo v mislih že požiraš pečenko, ki jo boš spekel iz mene. Nak, tako hitro ti pa tega veselja ne privoščim.«

Pustimo za trenutek naša dva mlada prijatelja in se vrnimo spet na njun dom. — Tinčkova mama je pravkar spet obiskala Tončkovo mamo in ji v skrbih dejala:

»Revečka gotovo strašno stradala neke v afriških gozdovih, če ju niso že divje zveri požrle.«

»Veste, meni se je nocoj sanjalo, da sta zašla med divjake in da se jima tam zelo dobro godi. Vsega imata dovolj, kar si poželite,« jo je skušala pomiriti Tončkova mama.

Ponavljalni tečaj za srednješolce

Pod strokovnim vodstvom profesorjev se priredi v času od 10. julija do 20. avgusta ponavljalni tečaj za srednješolce v poslopiju osnovne šole na Ledini v Komenskoga ulici. Pouk vrše le kvalificirani profesorji s popolno dolgoletno prakso. Prijave se sprejemajo od 3. do 9. julija od 11—12 v šolskem poslopiju na Ledini.

Sedmošolka

instruira za ponavljalne izpite vse predmete. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vestna« 7848. (u)

Avtomatski buffet

zelo dobro idoč, se prodaja. Ponudbe pod zn. »Avtomatski buffet« št. 7885 na upravo »Slovenca« v Mariboru.

Tudi v naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon) lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domoluba« in »Bogoluba«, naročate inserate in dobite razne informacije — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030.

Pridobivajte novih naročnikov!

Dolores Wieser

PEVČEK

Ljubezenska zgodba mlade duše

Spet vtakne pisemce v žep, skoči po gosli. Jurko poluka skozi vrata in se malo začudi, da si Ivan s toliko vnemo izteplje prah z rokavov.

»Kaj moraš že spet v Kölnhof?« vpraša nemilo.

»Spet!« zakliče Ivan in ne prikriva žarečega obraza. Ozlovoljen brska Jurko po notah. Je prišlo nekaj med nju, sam ne ve kaj. Nič več ni moči govoriti z Ivanom.

Ta jo ustrelji z gosli iz sobe. Spodaj zaloputnejo vrata v magistrovo pisarnico. No, magister ne bo preslišal, da tako bije z vrati. Nehotoma pogleda Jurko na tla, pod katerimi se mora pač vsak čas začeti zmerjanje. Tedaj zagleda rožnat, dišeč omot na tleh in ga pobere.

Zelo častnemu monsieur-ju Ivanu Kamenarju, njemu samemu v roke.

Tedajci Jurko ne more drugače: od srca se mora zasmejati, da odjekne od gosli. Monsieur! Krasno! Ta monsieur ima zakrpano dno pri hlačah.

Liza, čvrsta, kmečka hišna gospe pl. Wertenpreis, priteče po poti čez tratino in kliče tako glasno in globoko sopeč, da ji poka grozovito zažeti živote in da stegajo glave iz izbe za služinčad in se smejo:

»Gospodična, Vaša milost že sedi v utici in čaka. — Pa ne, ni me videla!«

Na koncu pota, ob čigar robah stoji pristržena rožna drevesca, se skriva odprta utica v cvetočem jasmínu. Helioza sedi v zelenem mraku in zre naproti fantiču, ki počasi prihaja po pesku. Zazdi se ji, da sta monsieur in

cavalier že dosegla svoj namen, zakaj Ivan stopa bolj močasto in nese glavo z razmršenimi, črnimi lasmi še svobodneje in ponosneje kakor sicer. Vesela je slednje njegove gibčno čile kretnje, vesela oguljenega plaščka, ki mu daje nekaj diha ljubke vznemerenosti, in se čudi, odkod pač ima ta beraček to — da zares — plemenito vedenje. O — ta dogodek se bo dal kaj mikavno vplesti, ako bo kdaj pisala svoje »memoires«!

Ko pride Ivan bliže, si nasloni Helioza čelo v belo dlan, kakor da se je globoko pogreznila v turobne misli. Plaho stopi dečko čez leseni prag. Tedajci se gospodična prestraši, si potegne z roko preko oči, mu jo proži, da jo poljubi. Drobna, svetla kapljica visi ob zlatem prstanu na sredincu. — Je jokala?

Dečku divje zapolje srce. Ne ve, kaj naj reče. Stoji med vhomom v utico, s cvetjem prevešenim, in se ne gane. Roka ji že spet počiva v naročju, njegove oči pa strme še vedno kakor prikovan na malo kapljico, ki počasi sunkoma zdrkne čez drobni členek in pade slednjič na belo svilo. — Gospodična ga gleda in molči. — Noče mu olajšati. Prisrčno se veseli njegove zmedenosti.

Končno zajecija Ivan:

»Pismo sem dobil — in sem precej —.«

Polahko in žalostno reče ona:

»In mu je bilo seveda zelo nadležno.«

»Nikakor ne,« odvrne Ivan vneto in ji iskreno pogleda v obraz.

Ona noče pokazati, da se smehlja; z istim glasom nadaljuje kakor prej:

»Vendar, vem, ima se dosti učiti. Pa saj vidi — tako sem sama. Veracini je bolan — zdaj nimam nizen njega.«

Ivan stoji čisto tiho med vrati in prisluškuje njenim besedam. Zdi se mu, da doživlja pravljico. Prišel je na

vrt ubog, zakrpan, bedast beraček, še ves pregret od naporov v šoli, ponižan od grdi priimkov in udarcev magistrovih, zastran večletnega preziranja in dobrotlosti tujih ljudi tako siromašen sam pred seboj — tu pa ti sedi najlepša princezinja in žaluje sama v cvetni uti, mu nudi roko in pravi, da nima nikogar razen jega.

Komaj potlači vase prisrčnost, ko vpraša, kakor mora vprašati sleherni vitez:

»Kaj naj storim za vas?«

Gospodična mu pomigne, naj sede poleg nje na klop. Vendar si Ivan ne upa sedeti, kamor mu je pokazala gospodična, temveč sede na skrajni rob klopi. Helioza dolgo ne odgovori, temveč genljivo otožno povese glavo. Ivan jo gleda. Zdaj pa zdaj ji zamigetajo svetli bliski čez beli tilnik in utripnejo doli po oblihi ramah. Dečko vidi, da je čudovito lepa. — Pa vse to zveni samo temno in plaho izpod viharne pesmi, ki mu pretresa dušo. Ta pesem naganja:

Vi ste žalostni — zakaj ste tako žalostni? Povejte mi — zakaj? Vi ne smete biti žalostni!

Gospodična čaka. Vpraša naj. Vendar Ivan molči. Tedaj pogleda gospodična kvišku in vidi, da so mu oči vse polne tega vprašanja. Trpko se zasmeje:

»Ni res — pri meni je danes dolg čas!«

Ivan odločno odkima. Ona se mu primakne bliže. »Ah — vedeti mora — začne skrivnostno in prisluhne venkaj, ali morda kdo ne posluša.« Samo njemu povem — tako težko mi je čestokrat pri srečanju.

Zakaj? — divje vprašujejo oči Ivanu.

— In pred nobenim drugim ne smem tega pokazati. Ne s m. m. — Tam se moram smejati in biti duhovita in priljudna, naj se mi zdi še tako nemogoče. Danes pa ni nikogar tukaj razen njega.«